

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 47.

Plymouth, Pa., d. 19 Lapkričio (November) 1902 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybė Lietuvnikų“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDĖLINIS LAIKRASZTIS
„Vienybė Lietuvnikų“
išseina kas Sėreda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2.00
i kitas ezalis \$2.50

Prenumerata turi buti iš virsaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baume siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

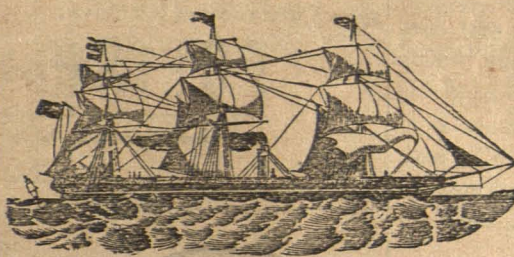
Rašant apie permainymą, adresą, butinal reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas maloni apsipazinti su šituo laikraščiu, gali gauti, pareikalavęs, du numeris dovanai.

Reikalanjantiemes knygų katalogą pristunciam dovanai.

Pajleszkojimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " du sykiu 75c.
" " tris sykius 1.00

Pinigai siunczias per MONEY ORDER arba registravotose gramotose ant szito antraszo:

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava.
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kvie-
cziam lietuvius.
Čia gausi pigiasias laivakortes ir
pigiai nusipat pinigus i visas svieto
dalis.

Telefonas 309 - 2 S. S.

Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas
Eutopiskas ir Amerikoniskas spe-
cialistas, ir draugas mainierių užtik-
rina išgydymą kožnos ligos, vyrų
privatiskas ligas, moterių ir vaikų.

Dr. Kaufmanas praktikavojosi
daugelį metų szpitolėse ir turi dip-
lomas Maskolijos ir Amerikos ir jis
pasakys tavo kalboje kas per prie-
žustis ir kaip išgydyti. Tukstan-
cziai žmonių tapo išgydyti ir ap-
saugoti nuo amerikoniszko peilio.

Specialiszka praktika ir vaistai
europiszki užlaikė daugelio gyvastį
ir suteikė sveikatą. Daugelis žmo-
nių pažysta iš seno krajaus. Susi-
szneku leukiszikai, maskoliszikai, vo-
kiszikai ir lietuviszikai.

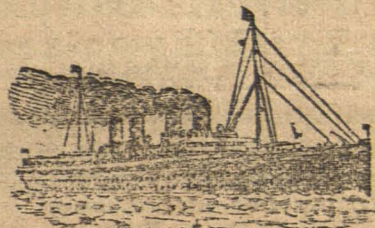
Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 iš ryto,
nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakaro.

„Vienybės“ redakciją te-
lephonas (PEOPLE'S tele-
phone) 7145.

P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduoda laivakorte ant visokių linijų Irsin-
cziu pinigus i visas dalis svieto Doviernastis
(pavedimus rseztu) atlikimni reikalų su Masko-
lijos valdzia. Izmaniau visokius pinigus ont
amerikoniszkių ir t. t. Darau apsegerėjimus nuo
ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu
kurį atkeliauvį užlaikytų kastlegarnėje, tegul
szaukiesi prie mane, o az jį išliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pae savo tautietį, o br. tte
užganėdinti.

RECEPTAI.
Kožnot gerol aptiekoje gaus re-
ras - t kras gr. oles. jeigu turėsi
gerą receptą. Mes parduo-
dame receptus gydymui vi-
sokių ligų ir kitokius para-
szytus geriausių daktarų
sviete. Paraszyk ašezkiai ti-
hrą verdą ligos anglezkoji
arba lotyniszko kalboje,
reazts rasyk lietuvi-
zkat: kiek turi metų ligo-
nis, vyras ar moteris? su-
tnom raeztu atstusk mu-
nė vieną doleri, o autu-
rėsi receptą. Norėdams
apie ką pasiklausti, at-
eisk markę už 2c. dėl
atsakymo.

Adr'suok sziteip:

GLOBE FORMULA, CO.
Detroit Mich., U. S. A.

Daugiau kaip
30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gyduole nuo

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir visokiu Rheumatiszku
skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-
liena, versziena, jautiena, avincziena,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tų, cukrians, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už p gesrę prekę neikaip pas kitus
visi pas **G. J. Miliu,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Telefonas 352 Plymouth.

Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Ofisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

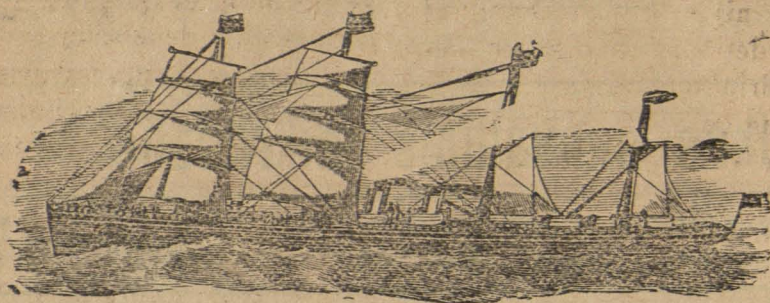
Priima i savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

Boston Shoe Store
26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.
Mes katik gavome szviežių pavasarių czeve-
rykių vyriszkių, moteriszkių ir vaikų, visai yra Juni
jos daro, parduodame už visai pigę prekę. Tel
poe-gi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo.
Atalk ir pamėzink o busi užganėdintas.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS
MYLĖTOJŲ“ DPAJŲYSTĖS.
Prezidentas - V. Daukszys
1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius - A. Ilgunas
P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.
Kasierius - A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius - Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Ply mouth, Pa.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziam pinigus, kurius jusu prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susizneketi lietuviszkai ir lenkiskzakai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su koznu apsirojome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

Duodam zinoti kad mes priimam pinigus i deposita bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir viszaus, ale kad buva padeti ne maziau kaip 6 menesius. Padeti ir izimti gali kozna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietu, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Pirmutine lietuviszka karczema Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Uzalkome geriausia alu, degtine ir cigarus, ir teipgi enteiakame dragiszka roda visokiuose reikaluose.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wikes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia mada, duoda druta ir gera materija ir uz pige preke.
Teiposgisenus ant naujperdirba.
Visi pas savo Tautietj.

GERIAUSIAS DAKTARAS Kazimieras Butkevyczia

gydo visokias uziesenėjusias ir sekretnas ligas. DR. KAZIM. BUTKEVICZIA yra specialistas, gydo bobu ir vaisiu ligas, apziuri ligonius kas diena nuo 2 iki 6 val. po pietu; duod roda pergromatas ir siunzia ydnoles reikalaujant del savo namu, nuo kosulio, slogos, sinitis ir skausmo po ezirdzia. Vilniaus Cudanas vit-e Ostrobromo balsamas su parszu ant pluczktės D. GIACZA.
Parduda laivakortes ant geriausiu laivu, siunczia pinigus i visas dalis svieto. Uzeilma varyma visoki rodu, enteiak roda visokiuose atstikimuose. Laiko Banka, kas nri padeti pinigus gaus 3 procentus ant metu, palaiikus maziau kaip puce metu, procento negauna.
Freipkitės arba szaukitės tiktal lietuviszkai ant szio adreso:

4556 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
Aptieka Magistro Farmacios D GIACZA,
tarp 45 ir 46 ulycziu, Town of Lake.

Del ziniot lietuviams

Kewanee gyvenantiem kad asz Antanas Norkaitis uzdejau groserne ir bucerne ant E. st 8-th gatves Kewanee, Ill.

Praszau lietuviu atilankyti pas mane ne ka pas svetintautj.

Temykite!

Kas isz amerikieciu nori gauti darbiniskzka laikrasztj „Darbininku Balsu“ ir kitus prigulinczius Liet. Soc.—Dem. Part. rasztus tesikreipe i Vienybes redakcija arba prie draugo V. Miszeikos.

Rankraszczius, paskirtus „Dar. Balsui“ reike siusti draugui Miszeikai; teip jau kreiptis prie jo butent kokius kitus reikalus i redakcija „Darbininku Balsu“. Antraszas:

V. Miszeika, 95 Canalport Ave.
Chicago, Ill.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVONAS** Suvienytose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALU PORTERU ir ELIU.

Nes yra daromas isz grynų javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geriant truputi uzsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nera jokiu primaiszytu kvarbu ne prozku.

Todelgi perkantieji ir pardavėjai (karcziarnikai) visacs reikalaukite Lietuviszko

alus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszeipsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN BREWING CO. DANVILLE, PENN., A.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th st.

Geriause gyduole ant sudrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkima plauku trumpam laikia vietoj szpuolusiu atauga nauji plaukai; praszalina visoki neezista sistema kaip tai: pleiskanas, dedervines, niezus papuckus ir stabdo galvos skaudėjima. Teipgi mes turime geras giduo'es nuo Reumatizmo, Pauczku nugidimas nuo veido, nuo Korn-spauduku ant kojų, ir geriause gyduole nuo dantu gelimo tik 20c mes gyduoles siuncziam in visas dalis svieto. Roda ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

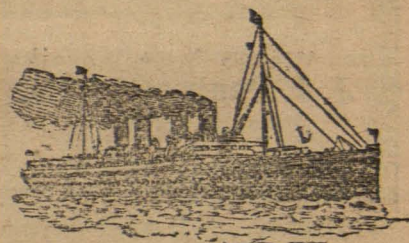
Siuntejei!

sviesto, suro, kiausziniu ir kitu tavuru, bus linksmi iszgirsti apie nauje freight ejima Lackawannos gelezinkelio ant sziu metu, specialiskzakai einantis greitai i New Yorka, Newarka ir tt. kurs sutinka patarnavima del siunteju ir gautoju.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti ta miesta Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ejimas prasidejo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas k: zaą nedele, ateinantis i rytinius miestus seredos petnyezios rytais.

Specialiskzas laikas paskirtas, del siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visas informacije:

Telephonas 26-5 So Boston

F. J. and K. Mockevicz,
145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS

Parduda laivakortes ant visoki liniju ir siunczia pinigus i visas dalis svieto. Doviernasti (pavedimas rasztu) atlikimui reikalų su Maskijos valdzia. Izmairnu visokius pinigus ant amerikonsiskiu ir t.t. Darau apsergejimms naujes (Fire Insurance) ant visoki daiktų. Jeigu kurj atkeliausj uzlaikytų kstlegarnėje, tegul szaukiasi prie mane, o asz ji izliuosuosiu.

Lietuviu kreipkitės pas savo tautietj, o busit uzganedinti.

PERŽVALGA.

— Parengtas yra į spaudą pirmas tomas „Poezye” Tamosziaus Zano, artymiausio didžio poeto A. Mickevycziaus draugo; Zan, nors lietuvis, raszė lenkiskai, kaip ir visi kiti tos gadynės poetai ir rasztininkai; bet raszydamas lenkiskai, Zan tolymam isztrėmimo kraszte turėjo szirdyje ir atmintyje „brangią Lietuvą”. Tamosziaus Zano rasztus iszleidžia jo sunus Abdonas, kurs gyvena Suvalkų gubernijoje.

— Delegatas į Vokietijos seimą nuo Klaipėdos ir Szilokarcziamos pavietų, p. Martynas Macziulis, stacziai laiko ant juoko iszrinkusius jį lietuvius—ukininkus. Jis buvo žadėjęs nesiglausti nė prie jokios partijos parlamente, bet buti savistoviu, kaip velionis Jonas Smalakys; tuotarpu p. Macziulis pristojė prie vokiskų konservatyvų frakcijos. Laukininkų susirinkime, kur buvo ir p. Macziulis, buvo nutarta dalyke muitų eiti pagal valdžios užmanymą; p. Macziulis žadėjo praszyti ne daugiau kaip szeszas markes arba pasikakdinti ir penkioms; tuotarpu jis balsavo su savo draugais vokiecziais už 7 ir pusę markės muito ant rugių ir kviečių.

— Miestas Tilzė apvaikszojo savo 350 metines sukaktuves nuo užsidėjimo. Miesto roda paskyrė isz savo izdo reikalingus pinigus ant parengimo gerų pietų betureziams. Tilzės tvirtynė prieszais lietuvius uždėta, rods, seniaus, nes 1238 m., bet ta vieta pakelta į miestą tik 1552 metuose.

— Neseniai Vokietijos valdžia iszdavė Rusijos valdžiai studentą Kalajevą, suimtą Berlyne ir kaltinamą už platinimą revoliucioniszkių idejų. Tas atsitikimas pakėlė didelį truckszmą Europos laikraszcziuose,

nes iksziol vakarinės Europos vieszpatystės politiszkių prasikaltėlių neiszduodavo persekiojancziai juos valdžiai; o jei nenorėdavo laikyti tokio politiszko „kaltininko” savo szalyje, tai nuveždavo ant svetimo rubežiaus (bet ne tos vieszpatystės, kuriai prasikaltėlis priklausė) ir paleisdavo. Teip darydavo ir Prancuzija, paleisdama tokias ypatas ant Italijos, Ispanijos, Vokietijos ir kitų szalių rubežiaus.

Bet dabar virto kiteip. Neseniai iszėjo į aiksztę faktas — baurus ir baisus. Paryžiaus policija nužiurėjo keltą rusiszkių studentų, kaipo revoliucionistus; be jokio sudo ir tardymo, viens tik policijos prefektas Loze nusprendė iszvaryti tuos studentus isz Prancuzijos; bet nevezė jų ant Vokietijos, Italijos ar kito rubežiaus, tik nugabeno stacziai į miestą Havre, nuvedė ant rusiszko laivo ir atidavė juos į kapitono rankas, kaipo rusiszkus „nihilistus”. Rusiszkas laivas nuvezė suimtuosius studentus į Petropilę, o tų jau iszskėtė ant jų savo globą mėlynieji aniuolai. Caras padovanojo už tą darbą policijos prefektui Loze didelį szv. Onos kryžių, o p. Freycinet, kuris tada buvo pirmuoju Prancuzijos ministru, davė labai augstą ordeną Aleksandro Nevskio. Tas faktas — atkartojame — yra baisus ir szlyksztus. Sziaudien liuosa mislis negali jau iszsitėkti civilizuoiose szalyse; respublikų prezidentai broliaujasi su despotais, o žmonių tiesos, szalies konstitucija — tai tuszczias žodis, negyva litera.

Szitie dalykai turi nemažą svarbą ir lietuviams, nes ir mūsų jaunumenei dabar tankiai parsieina keliauti isz po Rusijos į užrubežį — jieszkoti mokslu arba slapstantės nuo persekiojimų.

Padekavone.

Plymouth Headquarter's
U. M. W. of A.

J. J. Paulszczui ir lietuviszkam laikraszcziui „Vie nybei”.

Unijos ir jos kanceliarijų perdėtiniai, paprastam savo susirinkime, nutarė: už tiek daug gero, ką jus mums padarėte tesiantės didžiamjam straičiai, yvairiais budais suszelpdami mūsų headquarter's; už maloningą suteikimą mums uždėką ne vien savo, bet ir kitų laikraszczių, o teippat už pavidimą mums angliszkių journal'ų, kuriuose buvo aiszkina mi straiko dalykai, — mes iszreiszkiamo jums mūsų dėkingumą už tą viską, ką jus mums meilingai padarėte.

John L. Jones.

H'dqtr's Sec't'y.

Isz Lietuvos.

Atsilikęs kampelis. Ukmergė (Kauno gub.). Isz viso skaitliaus gyventojų žydų yra suvirsz 6 tukstancziai, katalikų apie 5 tukst., o likusieji, apie 2 tukstancziu, pravoslavai. Nuo artymiausio gelezinkelio isz czia apie 5 mylios. Prekystė czia menka, bet ir ta viea liekasi žydų rankose. Katalikų krautuvių visai nėra, neskaitant mažos Birėtos krautuvelės, kame taboką ir mažas smulkmenas parduoda. Javais, linais, miszku ir kitais vietiniais iszdarbiais prekioja vieni tik žydai. Viesznamiai, užeigos, alinės teipgi žydų rankose. Katalikai miestiecziai valdo czia tik namus ir atlieka visokią tarnystę žydams ir kitiems ateiviams. Sakau, kad miestiecziai yra vientikt katalikais, nes sulyg jų tautos jiems patiems neaiszku, kas jie toki yra, ar lietuviai ar lenkai. Žinoma, lietuviszkai visi supranta, bet pamėgę lenkiską kalbą, griebiasi prieszios kalbos, lietuviszkos kalbos neužkenczia, ir lietuviams

parapijonams ilgokai prisiėjo kariauti su miestiecziais už tiesas lietuviszkos kalbos bažnyczioje. Dabar bažnyczioje gieda iki 3 val. po piet lietuviszkai, o paskui jau lenkiskai — mat lenkai nors miszparą pasiliko lenkiską.

Visos krautuvių iszkaiszos, apgarsinimai, paženklinimai, kur kaip važiuoti, užraszinėti maskoliszkoje kalboje, tarsi czia visi tą maskoliszką rasztą supranta. Žydai, pamatę žmogų urėdiszkai apsitaisiusį, jau szaukia į krautuves rusiszkai, o gana buti kepeliuoszuotu, kaip tavę krikisztija lenku.

Apie lietuvius turi bairiai keistą supratimą: juos skaito czia už litvomanus, kurie savo darbais skrieja neapykantą tarp Lietuvos gyventojų ir rengia maskoliams kelią geriausiam suglobti susivaidinčius gyventojus. Rasztai beveik nesiplatina, apie juos czia nė žinote beveik nežino.

Vanagėlis.

(Isz „Naujienos”)

Dėl palaidojimo. Tarpuczių kaime ties paczia Senapile numirė 22 d. sausio p. m. vienas senukas. Senukas belgėtaudamas susirinko apie 100 rublių, bet bijodamas bilekam paskolint, laikė juos pasidėjęs pas Senapilės kleboną. Ant galo jau nejtikėjo ir klebonui: nuėjęs atsiėmė nuo jo pinigus ir neszijosi su savim. Atėjęs į Tarpuczius įas Luckų, savo žentą, apsirgo ir likosi ant jo globos. Žentas jį prižiurėjo ir gydė. Praslinkus kelioms savaitėms, senukas pasimirė. Luckus iszkėlė puišias laidotuves, nupirko grabą, aprėdė naujais drabužiais ir pasamdė duobkasius — mat, miestė sunku ką gaut uždėką. Isz senuko pinigų liko Luckui tik 25 rub. Nesza jis juos klebonui ant pagrabo. Klebonas, pamatęs tik 25, o ne 100 rub., iszvijo Luckų isz savo kambario ir nė kalbėt ne-

norėjo. Žmogelis nežino, ką bedaryt. Eidamas per miestą, susitinka Luckus savo gerą pažįstamą; jam viską ir papasakoja. Jo pažįstamasis atrėmė: „kvaily, nuneszk 14 rublių ir pareikalauk nuo klebono dvejų ekzekvijų ir vieno kunigo, kuris palydėtų ant kapinių, už likusius pinigus gali užpirkti vienas, kitas mėsias — tai jug bus didesnė nauda, negu iš tuszczios ceremonijos“... Teip Luckus ir padarė. Ant rytojaus jis nunesza klebonui tik 14 rublių ir jau drąsiai reikalauja klebono gražiai palaidoti numirėlį (14 rub. — tai paprasta prekė). Nusistebėjo klebonas iš tokio Luckaus pareikalavimo ir paklausė: „Vaikeli, o kur tavo duszia bus, kaip neatiduosai visų pinigų?“ — „O kur mano duszia bus, kaip atiduosiu szimtą rublių? — atrėmė Luckus: — jug už pinigus, kaip jus sakote, į dangų neįsipirkisi“!... Neturėdamas, ką daugiau sakyti, klebonas sutiko ir išpildė Luckaus reikalavimą. *Žingeida.*

Biaurus urėdininkas. Balandžio 26 paszaukė Pudziunų Miszeikienę pas savę Linkuvos (Panevėžio pav.) urėdininkas, buk jau asesorius pareikalavęs.

— Ką-gi tamsta mano motinai sakysi? — klausia sunus, kartu su motina atkeliavęs.

— Matyk tamsta... — akis nuleidęs, sako urėdininkas: — tamsta įspainiojęs į slaptą politizką dalyką... taigi...

— Koks czia slaptas dalykas, koks?

— Kaip-gi, politizkas dalykas! Na, jug tamsta pats tai gerai žinai...

— Nesuprantu, ką tamsta nori nuo manęs.

— Hm, argi?... — szaipydamos žiuri urėdininkas vaikiniui į akis. — Taigi asz noriu suraszyt visą tamstos mantą.

— Gaila, kad asz nieko ne-

ko neturiu.

— Tai tamstos motina turi — paszauk ją.

Atėjo ir motina. Kur buvęs, kur nebuvęs, atsirado prie Miszeikienės ir Juozapavyczia (pan Juzefovicz). Jis užsiima viskuo; nepeikia ir sznipystės — abudu su urėdininku išvieno varo geszeftą.

— Žiurėk, Miszeikiene, to pono neužmirszk: — jis labai geras žmogus, jis viską tav padarys, tik... — nebedavė jam baigti urėdininkas ir ėmė klausinėti ją, kiek ji turinti arklių, karvių, avelių...

— Jei tamsta nori žinot, ką asz turiu, atvažiuok pas manę, atrasi, o nekamantinėk manęs!

Abudu ponu visai nelaukė tokios. Mato, kad negerai.

— Na, tai lauk, kol asesorius atvažiuos! Jis tavę pamokys!... — supykęs urėdininkas nori eiti sav, bet jį pagau-na už skverno Juozapavyczia ir praszo jo:

— Ką czia, ponas, nepyk. Ji, žmona, neturtinga; kiek galėdama ji duos tamstai, tik neapraszinėk jos....

— Teraszo, kad nori — pasakė Miszeikienė ir išėjo sav pro duris.

Laukė asesoriaus atvažiuojant. Bet tuszczia jo... Kada-nekada ateina pas ją ponas Juozapavyczia.

— Žinai ką, Miszeikiene? Man teip tavę pagailo: ėmiau ir paprasziau pono urėdininko, kad jis tavę paleistų. Ką czia — sakau — žmonelę bevargįsi, o tamstos geros szirdies, sakau, ji vis ta pat neužmirsz.

Lyg tyczia, Miszeikienė užmirszo ponus. Ponai ir vėl ją szaukia pas savę. Pamatę, kad iš jos jie nieko negaus, klupo prie jos sunaus.

— Visą, kas reikėjo, asz surasziau ir pasakiau, kad tamstos, — gangreit be dvasios sako vaikiniui pasitikęs urėdininkas.

— Kam raszei?

— Asesoriui, tamsta... Tfu, negaliu nė atsimint, kiek asz rizikos pakėliau! Suprask tamsta, jeigu jis atvažiuotų ir pats.... tfu! kiek tai bėdos butų!

— Ką-gi, reiks jau tamstai szis-tas žadėti.

— Suprask tik tamsta, kokia czia rizika. Užtai, žinai tamsta, kas butų — laukan ir tiek!!

— Jug, asz sakau tamstai, kad asz neatsizadu, ko tamstai dar vėl!

— Hm... — linksėdamas galva, įsispyręs žiuri į vaikina, ar jis isztikrųj, kaip ir motina, butų tokios kietos galvos. — Velniai paimtų!... Argi tamsta nesupranti, į kokias putas asz įliandau! Tfu! tiek rizikos, o.... kehe, kehe....

Vaikinas nebuugirdo paskutinių urėdininko žodžių, kažikur greitai nusiszalinęs sav. Uriadininkas gi, pastovėjęs valandėlę ir akimis vaikina palydėjęs, patyloms sav tarė:

— E, žultys!... suktas. — a.

Kankintiniai.

Vienas iš neseniai isztremtųjų Lietuvos kankintinių raszo man laizšką, iš kurio paduosiu nekurias vietas.

„Kaip tai seniai buvo tie laikai, kada mūsų kompanija vargo P... užkampyje; vargtvargome, bet kartu ir svajojom, tvirtai tikėdami, kad sulauksime galų-gale geresnių laikų; o tuotarpu — bala žino kodėl — mums teip menkai sekasi: tiek jau laiko praėjo, o padėjimas — vis niekam nevertas, vis žmogus vos gyvena iš dienos dienon. Iš mūsų kompanijos, gyvenusios P... užkampyje, dras Lingys paspėjo jau nukeliauti į aną svietą; baisiai jo gaila, ypacz atsiminus gerą jo szirdį: reta rast tokių gerų žmonių! Mirti sugrižo tėviszkėn, kas nepasisekė padaryti drui Juozaicziui, kar-

tu su manim baigusiam: jis mirė Samaroje.

„Drą Vaineikį iszgrudo į rytų Sibyrį ant penkerių metų: tas negreit pamatys Lietuvą, nes iszgyvenus Sibyrįje, neleis į Lietuvą dar trejus metus.... Už mėnesio priesz suėmimą jis apsivedė su Paulaukyte. Kaip jis gyvęs Sibyrįje be jokio isztekiaus — tai Vieszpats žino.

„Apie savę patį turiu tiek pasakyti. Apsigyvenęs žinomam tav miestelyje, turėjau sunkią pradžia: poneliai ir kunigai kaip įmanydami kando; jau buvau ketinęs snukt iš tų, bet paskui vis-tik įveikiau visus nenaudėlius ir buvau pradėjęs turėti nemenką praktiką; tada užėjo tos visokios kankynės, kokių neduok, Vieszpatie, nė biauoriausiam mano prieszui: ko a-z tų primacziau, tiktai asz žinau. Per tas kankynes medegiszkas padėjimas tapo suardytas iš pamatų; iszlyndęs pernai iš Kau-no ligonbuczio, pradėjau lipdyti szį-tą: tik sztai liepia iszvažinot iš Lietuvos ant dvejų metų; na, ir atsitupiau N-e. Czia bent-gi laikas ne ant niekų nueis, nes galiu užsiimti prie ligonbuczio.... Uždirbu asz czia ant mėnesio po kelioliką rublių: mat, lieku kasnėdėl po vieną kartą budėti ligonbutyje už kitą daktarą, — tai ir gaunu nuo jo už sykį po 4 rub.; tai visas mano pelnas — daugiau nieko neturiu....

„Mums czion praneszta buvo, kad amerikiečiai liovėsi aukas rinkę ant kankintinių: labai menkai tai iszrodo, nes pinigų baisiai reikia; atsiranda tokių, ką visai negali gauti darbo; jau keletas mėnesių nieko neturi, o valgyt jug reikia, apsivilkti teipjau; kiti isz isztremtųjų net su szeimynomis turi vargus vargti; su tokiais, kaip asz, žinoma, nėra didelės bėdos; bet prastiems žmoneliams tai visai beveik negalimas daigtas atrasti kur

paszelpą: *tiems žmoneliams butinai reikalinga paszelpa isz szalies*”.

Tuo užsibaigia mano draugo laiszkas. Man rodosi, nėra reikalo raginti lietuviszką visuomenę Amerikoje skubintis su aukomis tiems žmonėms, kurie kenczia ir vargsta už mūsų tėvynę ir szventą liuosybę ir szviesos ideją. Neseniai apgarsinta keletas laiszkų, kurie aiszkiai apraszo sunkų isztremtinių padėjimą. Pamišlyk, kad tu esi tų kankintinių vietoje — alkanas, neapdengtas, be pastogės, tarp svetimo svieto, be skatiko kiseniuje, — pamišlyk ir pajusk savo szirdyje szventą priderystę: pasotinti ir apdengti tuos nelaiminguosius, iszsklaidytus tai kalėjimuose, tai Sibyruije, tai szejp Rusijoje. Ir nelauk kitų duodant — duok pirmutinis. *J.S.Zukauckas.*

Persekiojimas dvasiszkijs Lietuvoje.

Rusiszkoji valdzia nepaliauja smarkavus ir baudus kiekvieną, nors mažiausią, pasiprieszinimą nedorai jos politikai. Apart baudimo darbininkų, valdzia ypatingai užsi puola ant dvasiszkijs, — ką aiszkiai parodė isztrėmimas vyskupo Zvieravyczios.

Paskutiniam laike nukentėjo 1 eturi katalikiszki kunigai, kuriuos susodino į Gardino tamsinyczia. Placzius žinias apie tai paduoda „Słowo Polskie”.

Pirmutinis pateko į kalėjimą kun. Moczulskis isz Korytino; jis sakė savo parapijonams: „katalikai! neleiskite savo vaikų į popų mokyklas, nes teip liepia szventa bažnyčia ir mūsų Isztremtinio — Piemens įsakymas!” Už tokį „kurstyimą” caro valdzia nubugdino kun. Moczulskį į kalėjimą.

Greit susilaukė tokios pat dalies ir tos parapijos vikaras,

kun. Juchnievicz. Užvaduodamas prabaszczijų, jaunukas toliaus varė statymą naujos bažnyczios Korytinė (suėmus prabaszczijų Moczulskį, valdzia tikėjosi, kad prasidėjęs statymas bažnyczios nueis ant niekų); jis teippat sakė pamokslus, kurie nepatiko vietiniems valdzios sznipukams. To vien užteko, idant kun. Juchnievicz gautų nuo gubernatoriaus „bilieta liuosai važiuot į Gardino kalėjimą”. Kun. Juchnievicz neiszpildė to meilingo gubernatoriaus pakvietimo, sakydamas, jog kiekvienam piktadėjui baudžiant reikia parodyti kalbę, o jo kalbė neparodyta ir jis nesijauczius kaltu; todėl keliauti į kalėjimą nemislyja. Tik sztai, 4 rugsėjo vakare atbraszkejo į Korytino kleboniją du vežimai su žandarais ir policija; po valandos žmonės pamatė, kaip žandarai apsedę vežė nežinia kur jaunąjį kunigą.

Trecziu nukentėjusiu kunigu yra J. Zoro, prabaszczius parapijos Glenbokie; jis iszveisė savo parapijoje maiszytus szliubus katalikų su pravoslavais, atpratino katalikus nuo lankymo pravoslaviszkių apeigų, cerkvių ir tt. Jis pats jautė, kad ant jo kybo valdzios ryksztė ir dar ankscziaus buvo sakęs savo parapijonams: „kaip mirsztantis tėvas palieka vaikams testamentą, teip mano testamentu tebuna jums toksai graudenimas: laikykitės savo tėvų tikėjimo!” 29 rugsėjo, 6 valandą isz ryto, isprauninkas, assesorius ir keturi žandarai suėmė kun. Zoro ir nugabeno į Gardiną.

Paskutinis peržengė kalėjimo slenkstį kun. Kazys Klepacki isz Vilniaus; jis dar ankscziaus buvo kanėjęs Pranciszkonų muruose isztisus metus už tai, kad mokino savo parapijonus, budamas dar Strubnicuose, savo kalboje skaityti. Pastaram laike kun. Klepacki buvo vikaru prie Sz. Dvasios

bažnyczios Vilniuje; podraug jis buvo mokintoju keliose miesto mokslavietėse.

Valdzia susekė, kad jis dalina vaikams nedaleistus katekizmus, ir už tai paskyrė jam metus kalėjimo. Kun. Klepacki nenorėjo pasiduoti tam nutarimui. „Tai, ką jus vadinatė mano kaltybe, asz skaitau szventa savo prideryste! Varu manę iszveszit — o asz pats neisiu į kalėjimą”.

Toks drąsus kunigo pasistatymas sumaiszė valdziai pomus; atvirai sugriebti ir gabenti jį žmonių akyvaisdoje — valdzia bijojosi, žinodama gyventojų jurszimą. Idant viskas nžsibaigtų tyliai bent tuo kartu, valdzia prasimanė ypatingą daigtą: jį apszaukė, kad kun. Klepacki esąs sumiszusio proto ir todėl valdzia nenori bausti jo. Caro budeliai tikėjosi, kad kun. Klepacki pasidžiaugs tokiu nusprendimu ir tylės sav, likęs be baudos. Bet kun. Klepacki iszėmė nuo keletu daktarų paliudyjimus, kad jis yra sveiko proto, ir pasakė valdziai, kad nenori naudotis jos mylesta ir reikalauja vien teisybės.

Tos teisybės jis greit susilaukė.

12 rugsėjo, 6 valandą isz ryto, į namus, kur gyveno kun. Klepacki, įsiveržė Vilniaus policmeisteris su asztuonetu žandarų. Sukilę aplinkiniai gyventojai matė keistą sceną: isz kunigo namų iszėjo žandarai, neszdami žmogų, įvyniotą į užklodę, isz-po kurios kysojo dvi basos kojos; nuskuostas žmogaus veidas reiszė, kad tai turi buti kunigas.

Ir teip skubino žandarai su savo naszta miesto gatvėmis. Anksti pakilę darbininkai su nustebimu žiūrėjo į tokią nematytą regyklą.

Kun. Klepackį atneszė į policmeisterio kanceliariją, kur laikė isztisą valandą, o paskui nuvežė karietoje į Landvaravą.

Tą paczia dieną nuvežė kun,

Klepackį geležinkeliu į Gardiną; tę su juo apsiejo kaip su beprocziu ir laikė kiauras tris valandas priesz gubernatoriaus duris, iki tas nepalieps, ką su juo daryti.

Darbininku prieszininkai.

Į kurią tik pusę pasisuksi, visur atitinki vienokius pažvilgius: darbininkas yra naudingas sutvėrimas ir be jo szalis vargiai galėtų apsieiti; tik darbininkas turi buti nebyle maszina, kurią „augsztesnės” esybės gali pasukti kaip reikia ir kaip nori; yra prasizengimas, stacziiai piktadėjystė, jei darbininkas pasistato savę žmogum, kaip buvo dar neužsibaigusiam didžiamjam angliakasių straike.

Tokios nuomonės yra visi darbininkų nedraugai. Kas-gi jie? Jų yra daug; bandysime prižiūrėti juos isz eilės.

Militariszka (kariszka) valdzia, generolo Gobino ypatoje, sakė: „taikyk į darbininką teip, kad perszautum jį ant daigto”; prakilnesnius straiquierius reikia, pagal gen. Gobiną, „nusiųsti į dangų”; už nuszovimą nieku nekalto straiquierio generolas Miller iszkėlė kareivį į unter-oficierus. Dar 1897 m. gen. Gobin su 4,000 milicijos norėjo neleisti darbininkų lydėti savo brolius, nežmoniszkaiz nužudytus ties Lattimer; jis teipjau uždraudė nesztiti paraszus paskui numirėlius.

Perijodiszkoji spauda, tai yra laikraszcziai, visa beveik laikė kapitalistų pusę, o visaip užpuldinėjo ant straikuojančių darbininkų. Straiko apyrubėje reporteriai, korespondentai ir szejp laikrasztininkai susiriszio į teip vadinamus „Press ring”: visi jie sutarė tarp savęs padavinėti vienkias žinias į laikraszczius; žinoma, jie kraipė viską ant darbininkų nenaudos. Isz tiesų: Amerika, turėjusi ir turinti

teip vadinamą „geltonąją pressą“, pramanė dar kitą ir biau- resnę „skebsų pressą“. Lai- kraszcziai, vadindami straikie rius galvažudžiais, maisztinin kais, anarchistais, iszgarbino skel sus, kaipo „karžygius, ku- rie troksza dirbti ir nesibijo dėl darbo paszvesti savo gy- vastį“. „Skebsų pressa“ ir dabar varo nedorą savo darbą. Toki laikraszcziai, kaip New York'o „Sun“, o net specija- lizskas „Engineering and Mi- ning Journal“, kiekviens tik- rai neužsipelno kitokio vardo, kaip „skebsų organo“.

Dvasiszkijsa szitame dalyke elgėsi maž-daug neutralizskai; tas lengvai suprantama: pavo- jinga buvo erzinti ganomas aveles, nes jos laikėsi straiko drucziai ir smarkiai, kaip liutai. Tik Shenandoah'e senam duszių ganytojui, kun. O'Reilly, užėjo koks nesuvaldo- mas upas ir jis visokiais budais stengėsi prieszintis straikui, niekino darbininkų uniją, jos vadovus, platino nebutus daig- tus apie neesanczius maisztinin- kus (isz lietuvių) ir tt. Szeip, re- tai koks persipenėjęs ir perse- nės lenkiszskas prabaszczius, nustojęs supratimo apie daly- kų prasmę, mesdavo pagundos žodį ir keiksmą savo avelėms. Buvo, teisybė, nurodymai, kad į O'Reilly intrigas buvo įpai- nioti ir lietuviški kunigai.

Vidutinėji luoma, paprastai vadinama buržuazija, tai yra: visoki savininkai, krautuvi- ninkai, pralobusiejie arba lob- stantiejie vertelgos, szeip viso- ki užsiėmėjai — ir tie buvo prieszingi darbininkams, nors visą savo lobį jie krauja sta- cziai isz darbininkų kieszniaus. Tie buržuazai sutverė dides- niuos miestuos teip vadinamus „Citizen's Alliance“ (Valstie- czių susidraugavimą). Pirm- jų užduotim buvo peikti strai- ką, niekinti uniją ir gundyti žmones; be to jie skirdavo po \$500 ir \$1000 atpildymo už sugavimą arba nurodymą strai-

kierio, kuris nuskriaustų skeb- są arba bandytų įzeisti kokiū- nors budu skebsų savastį. Bet jei skebsai arba kompanijų valkatos nuszaudavo nekaltą vaiką arba žmogų, tai „Citi- zen's Alliance“ nė pirsztu ne- krusteldavo. Jie laikydavo vakarais slaptus susirinkimus, kur susieidavo tik parinktiejie „citizenai“. Tų slaptųjų nu- tarimų nė dabar niekas nežino.

Teip persekiojamas isz visu- szalių darbininkas turėjo tiesą tikėtis, kad jo pusėje stos nors- augszto mokslo žmonės, tautos intelligencija. Bet niekas isz mokslo vyrų neužtarė darbi- ninkų, o prezidentas Harvardo universiteto Eliot, gali sakyt, reprezentantas Amerikos mok- slo, savo kalboje Bostone pa- sakė netikėtus ir negirdėtus daigtus. Jis iszniekino visas darbininkų unijas, kurios buk kovoja priesz iszsilankstymą vyriszskų instinktų žmoguje. Unijos, girdi, mokina savo są- narius kuotrumpiausią laiką dirbti, kuomžiausiai padaryti darbo ir gauti už tai kuodau- giausiai pinigų. Jis, univer- siteto prezidentas Eliot, giliai paniekina kiekvieną žmogų, kuris nedirba kasdien tiek, kiek tik jo pajiegy isztenka. Ant galo, prezidentas Eliot iszgarbino tuos valkatas, ką lindo užimti straikierių vietas; jis pasakė: „scab“ tai yra Amerikos didvyris.

Nieko biauressnio negalėjo pasakyti nėjoks žmogus per tai, ką pasakė Harvardo uni- versiteto prezidentas; jis rei- kalauja, kad darbininkas dirb- tų, iki jame iszseks visos spē- kos. Yra viena angliszka giesmė, paraszyta Hood'o, apie vargszų marszkinių siuvėją; ji siuva ir siuva be paliovos, gaudama už tai menką uždarbį.

„Nors siudama užsnudo,
Bet siuva, siuva ir sapne“.

Ponas Eliot norėtų, kad dar- bininkai nė miego nepažintų, kaip ta siuvėja; paskui jam rodosi, kad darbininkas, apart

papenėjimo kuno ir apdengi- mo nugaros, daugiau nieko nereikalauja ir neturi reika- lauti. Tokį tai sudą darbi- ninkai iszgirdo isz lupų žmo- gaus, kuris stovi pryszakyje augszcziiausios Amerikoje mok- slo institucijos.

Reikėjo stebėtis, kada Har- vardo universitetas neseniai apdovanojo titulu „mokslų daktaro“ prusziską kunigaik- sztį Henriką, kryžiokų iszperą, mokantį tik kardu szvytruoti; dyvai buvo, kad prezidentas Eliot su kitais savo sėbrais vos ne rankas laižė tam pruseliui už atlankymą universiteto. Dabar nėra ko stebėtis.

Pažymėtina, kad presiden- tai Eliot'ui nieks isz profeso- rių ar kitų mokintų vyrų ik- sziol neprieszstaravo tokiaime biauiriam užsiuolime ant dar- bininkų luomos.

Kapitalistai yra darbininkų prieszais, teip sakant, isz pri- gimimo. Kompanijų prezi- dentas G. F. Baer stacziai tvir- tina, kad Dievas davė kapita- listams valią ant kasyklių ir ant dirbanczių jose žmonių; darbininkas — tai savininko vergas. O jeigu darbininkas prieszinas kapitalisto norui, tai jis maisztininkas, vertas suszaudymo. Teip mislyja ir visi kiti kapitalistai.

Darbininkai turi ir savo „prietelius“, o tai politikierius; apie tuos vilkus avinyezioje pa- kalbėsime kitą kartą.

Darbo istorija.

Dr. J. T. Želvienė.

(Žiūr. 46 num.)

Vaikus tarpe 10 ir 12 metų amžiaus vienog priimdavo, jei- gu atneszdavo mokintojo pa- liudyjimą, jogei moka raszyti arba skaityti, arba kad lanko mokslainę nemažiau po 3 va- landas po du kartu ant sąvai- tės, kiekvieną mėnesį 28 dienų ilgumo. 18 metų sukakus, bu- vo daleista priimti prie garo maszių arba žmones kelian-

ezių vindų. Mokestį turėdavo mokėti pinigais ir attokiai nuo karcziamų; o jeigu mokestį moka pagal svarumą, saiką ar- ba numanymą vertybės, turėjo tiesą darbininkai pristatyti darbininką, idant užlaikytų skaitlių atsvaros ir t.t.

Kiti įstatymai lytėdavo duon- kepius, kaminšluoščius, laivi- ninkus ir t.t. Ypatingai atsi- žym: visi tie įstatymai tuo, kad jokių palengvinimų nesuteikia žemdarbiams.

Svarbiausias įstatymas ap- gynime darbininkų tapo pri- imtas 1880 mete, kuris pripa- žįsta darbininkui tiesą užves- ti skundą priesz darbdavį, jei- gu jam dirbant nelaimė patiks, iszėmus tokius nusidavimus, kur darbininkas pats kaltas.

Priesz vaikų darbą pirmi Prancuzijoje įstatymai tapo iszduoti 1841m. ir gal būtų at- liepę tam laikui, kad būtų bu- vę pildomi. Viena isz pirmuti- nių pasekmių maiszto 1848 m. buvo pripažinimas 12 valandų darbo dienos augusiems darbi- ninkams; vienog nepildomas liko.

1849 m. Prusija iszdavė to- kius įstatymus: įkunyjimą dar- bo komisijos kiekvienoje fa- brikų apygardoje, susidedan- czią isz darbininkų, darbdavių, ir valdininkų; jie turėdavo pa- skirti dirbimo valandas yvai- riuose szakose industrijos. Vie- nog, tas nenusidavė ir nebuvo pildomas.

Szveicarijoje, sulyg 1874m., vien tik szveicarų unija tega- lėdavo pripažinti darbavieczių įstatymus. Nuo tų metų vietinė valdzia paėmė tą galybę į savo rankas. Dėl tos priežas- ties, 1877 m. iszdavė sulyg to- laiko tobuliausius darbo įsta- tymus.

Austrija, Niderlandai, Szve- dija ir Danija visos pripažino darbininkiszskus įstatymus. Szeip kitos Europos vieszpa- tystės neturėjo iki vėliausio lai- ko ir szia dien neturi tokių įsta- tymų.

Sziadien Vokietijoje jokis kudikis, neturint 13 metų, negali fabrike dirbti ir tai iki 14 metų vos 6 valandas ant dienos. Prancuzija panaszų įstatymą pripažino, vienog su dideliu išžemimu. Szveicarija nedaleidžia į fabriką vaiko, iki jis 15 metų neturi. Priverstinas mokslas spiria vaikus lankyti mokslaines paskirtą skaitlių mėnesių kas metai, pakol pasiekia 15 metų amžiaus.

Anglijoje iki 1878 m. audimo dirbtuvėse dirbo 67 tūkstančiai kudikių, neturinczių 13 metų amžiaus.

Prancuzijoje nuo 12 sulyg 16 metų galėdavo dirbti 12 valandų ant dienos.

Vokietijoje vaikai tarp 14 ir 16 metų turi mokslainę lankyti, vienog teipjau daleidžia dirbti 6 valandas ant dienos.

Szveicarija pripažįsta augusiems vyrams 11 valandų darbą, o prieš szventę 10 valandų su viena valanda apypietės; uždrausta szventadieniais ir naktimis dirbti, i-zėmus szakas darbo, kur butinai to reikia. Neszczios moters neturi buti priimtos į nesveikas dirbtuves, o niekur bent dviem nedėliom prieš galą ir szezioms po gimdymo. Moterims uždrausta valyti maszinas besisukant. Tai-gi normaliszką darbo dieną augusiems vyrams pripažino Prancuzija, kuri nesilaikė tų įstatymų, ir Szveicarija.

Įstatymai, sudavadijanti vėdinimą, apszvietimą ir t.t. fabriku, skiriasi yvairiose vieszpatystėse. Vokietija czia virszyja net Szveicariją, kadan-gi kiekvienas darbdavis, nežiurint skaitliaus darbininkų, turi pildyti paskirtus policijos padavadyjimus, lytinczius visas sąlygas namų, maszinų, ant kiek jos veikia ant sveikatos darbininkų; darbas vien pinigais turi but apmokamas; kiteip mokant, galima užmokėti baudą arba sėsti į kalėjimą; nedaleista darbdaviui duoti paliudyjimus atsakymo, nė sko-

linti darbininkams pinigų; nė jis, jo szejmyna, pagelbininkas, nė pasiuntinys negali uždraustai elgtis prieš darbdavį. Kontraktų darbininkai su darbdaviais negali daryti, pažadant pirkti tavorą jų krautuvėse ir t.t.

1871 m. pripažino įstatymai reikalingumą atlyginimo laike suzeidimo arba myrio ant geležinkelio, kasyklėse, fabrikuose ir t.t. Daleidžia įstatymai darbdaviui kalte, o jis turi apsiginti nuo to, jei gali.

1884 m. tas įstatymas tapo perdirtas teip, kad darbdaviai turėjo apsergėti kiekvieno darbininko sveikata, ar butų apsirgęs per nelaimę arba paprastu budu. O darbininkas turi bent prie vienos draugystės, suszelpianczios laike ligos, prigulėti.

Tarpe kitų įstatymų, užvėzata tapo taupymo įrėdnės darbininkams, kur pertekliui padėti, o reikale pasigelbėti gali; tarpe jų skaitome bankas, draugiszkas ir budavojimo kompanijas, kitos pakėlimui fiziskam bei protiszkam; tarp jų skaitome knygyneus, mechaniszkus institutus, gimnazijas ir yvairias mokslaines. Tas įstatymas daleido miestams atimti reikalingus žemės gabalus pastatymui namų darbininkams. Kiti pakurstė tvėrimą kooperatyviszkų draugysezių užvedimui bendrų krautuvių, fabriku ir bankų

Kooperatyviszki užvedimai pasekmingiausi yra Anglijoje, ypatingai naudojimo. Sutveiranczių kooperacija pasekmingiausia Prancuzijoje. Taupymo ir kredito kooperacija pasekmingiausia Vokietijoje.

Anglijos krautuvės, Prancuzijos fabriakai ir paskolės įrėdnės, Vokietijos taupymo ir kredito institucijos liudyja, kad bendri užvedimai galima pasekmingai įvykinti.

(Bus dar.)

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

E. St. Louis, Ill. 2-XI-1902. Darbai visose szio miesto dirbtuvėse eina gerai ir darbą galima gauti; daugelis isz Pennsilvanijos kalnakasių, pakilus straikui kietose anglyse, yra persikėle czionai, kur per visą straikavimo laiką dirbo. Bet dabar, kaip girdima apie susitaikymą kalnakasių su kompanijomis, žada grįžti atgal į kastynes.

Lietuviai, ką czia gyvena, dirba gyvulių piovinycziose, geležies dirbtuvėse ir prie statymo naujų piovinyczzių *Armour & Co.*

Neperseniai mėsininkai, prigulinti į uniją „Amalgamated Meat Cutters & Butchers Workmen of N.A.“ pareikalavo padidinimo užmokesties už darbą, dėl ko visi tikėjosi įvyksiant ir czia straiką, bet darbdaviai geruoju visiems uždejo po 25 c. daugiau už 10 valandų darbo, ant ko mėsininkai ir sutiko. Dabar jau pradeda ir kiti darbininkai, nors neprigulinti prie darbininkų organizacijų, reikalauti, kad ir jiems pakeltų mokestį (dabar czia prastas darbininkas gauna \$1,50 c. už 10 val.)

31 d. spalio rytmetryje sustraikavo visi stumėjai sklepnose prie *Nelson Morris & Co.*, o per pietus mėsos masgotojai tų pat, reikalaudami, kad darbdaviai pridėtų ir jiems 25 c. virszaus už 10 valandų darbo, ką darbdaviai ir padarė; turbut, neuzilgo pareikalavus padidinimo užmokesties ir kiti darbininkai prie *Nelson Morris & Co.* ir *Swift & Co.*

29 d. spalio mėsininkų unijos kuopos nuo savo sąnarių ir szejp darbininkų rinko aukas ant straikuojanczių Pennsilvanijos kalnakasių.

25 ir 26 d. spalio vietinis kun. J. Masziotas buvo parengęs rodymą paveikslų apie kanczias V. Christaus ir tt., įzenga buvo 25.

Szitoji vasara buvo ne teip sveika, kaip pernai; ypatingai lietuvių daugelis apsirgdavo yvairiomis ligomis, ko pernai nebuvo girdėti.

Sziadien lietuvių gyvena szitame mieste jau nemažas skaitlius, bet jokių ženklų jų tautiszko krutėjimo ir tolynzengimo nematyt, ir tas dar ne greitai tegalės įvykti. Szio miesto lietuviai gyvena be jokio rupesties apie savo reikalus, nepaiso apie tai nė vienas, nors kitas dar szį-tą ir iszmanyty. Jau yra bandę užsidėti net kelios draugystės, bet isznyko, ir dabar tik ar dvi szejp teip smilksta. Antai apie 1895 metus, kada „Susiv. L. A.“ pradėjo krypti į geresnes vėzes, nekoksai John W. Larkes (?) buvo pradėjęs organizuoti czia kuopą „S. L. A.“; iszsyk prisiraszė keli sąnariai, įmokėjo reikalingus mokeszczius, o p. Larkes vedė visus reikalus; ilgainiui, rasi, ta kuopelė butų ir sustiprėjusi kaip reikiant, jeigu nekiek laiko pavadovavęs, tasai organizatorius nebutų kazin kur dingęs, o tiems sąnariams ko tų užklausus, gavo jie atsakymą nuo cent. „Sus. L. A.“ virszininkų, kad jie nepriguli prie „S. L. A.“, nes mokeszcziai nebuvo dar nusiųsti „Sus.“ kason.... Taigi musų lietuviai, ką buvo prisiraszė prie „Susiv.“, likę apgautais ir nuskriaustais, nebenerėjo isz naujo vėl prie „Sus.“ raszytis. Sziteip viskas ir pasibaigė, o nauja kuopa negalima žinoti, ar užsidės kada, ar ne. Buvo teipgi įsteigę ir porą liet. susiszelpiamųjų draugysezių, bet jos veik isznyko, nes nieks nenorėjo prisiraszyti; o sziaadien gyvuoją nors silpnai, *E. St. Louis, Ill.*, viena szelpiamoji-bažnytinė draugystė, ir *St. Louis, Mo.* kita, mažne tokia jau, po Szv. Kazimiero vardu, susitvėrusį pradzioje szijų metų (1 d. vasario); bet sąnarių abi turi mažai. Buvo susitaisiusi ir

„T. M. D.” kuopa, bet jau ir tai turbūt priėjo galas, kadangi net patys draugai perstojo darbavęsi, nes girdi iš to esą tik vienas klapatas, o pelno nieko; susirinkimų jau nebeatlieka, nes niekas ant jų nebeateina. Buvo nekurie mislyję įkurti politikiszką klubą, bet ir tas užmanymas pranyko: mat, mūsų lietuviai vien daboja, kad būtų jiems gerai išsigerti, o tautiszki arba visuomeniszki reikalai juosius visai neapeina. *J. J. R.*

Waterbury, Conn. Asztrus rudens vėjelis nemielaszirdingai baudžia ką tik iš žalių rubų išsivilkusius gražius medelius, rodos, kad anie jam būtų baisiai prasikaltę, ar gal išz uždėjimo, kad jie per vasarą puikavo dailiais savo aprėdalais. Betėmyjant į minėtą vėjo ant medelių užpuolimą, tuojaus pamatai, kad ir tarp žmonių yra nemažai panaszių užpuolimų. Su apgalėjimu reikia paminėti, kad daugumas mūsų brolių lietuvių, vaikszeziudami po girtuves, apsvaigina sav protą ir paskui vieni ant kitų nežmoniszkaiz užpuldinėja; įstabiausia, kad tas atsitinka tarp jaunų vaikinų—lietuvių, kurie, rodos, turėtų daug angszecziaus stovėti. Svetimtauczių jauniejie drovisi eiti su seniais į kareziamaiz ir tę praleisti visą vakarą be jokios naudos, bet daugumas musiszkių turi sav už garbę, kad daugiau iszmaukia raugalo už savo seniai į pratusius gerti alų draugus—senius.

Už vaistaiz reikalingesneiz lietuviams blaivysteiz, su kurios pagelba visoki užmanymai, dora ir apszvietimas kaip ant mielių augtų.

— *Waterburio* lietuvių dalis, negalėdama susitaikyti su per daug vienpusiszku, o dar labiau fanatiszku savo klebonu, sutvėrė czia kitaiz parapijaiz, kurią pavadinu „Neprigulmin-

ga Visų Szventų parapija”. Lapkr. 9, nedėlioiz, buvo laikyta dievmaldysteiz, ant kurios susirinko apie 300 lietuvių. Vietą laikymui dievmaldysteiz lietuviai gavo „Odd fellows” puikioje svetainėje.

Tuojaus po užsimesgimo „neprigulmingos” parapijos, angliszknose laikraszeziuose prasidėjo ginczai apie p. Dilionio kunigysteiz; abi pusės net stato piniguis, ir nemažus, — katraiz katraiz perginczys. Kas iszeis izz to tuszezio ginczo — iszvy-sime.

— Lapkriczio 4, kaip visur, teip ir czia buvo rinkimai, bet ant nelaimės, kaip visada, teip ir dabar, daugelis atidavė savo balsus už stiklą alaus. Mat, amerikoniszka Jieva nenustoją gundziusi Adomą, o paskutiniis vis paklauso suvadziotojos; užtai netik, kad buna „iszvytytas isz rojaus”, bet kas blogiausia, kad dar niekad jame nebavo ir pakol duosis Jievai suvadzioti savę, patol nē neda-sigaus į pageidautą rojū.

— Jau seniai užmanytos ir lietuviams butinai reikalingos kapinės už sudėtus keletu *Waterburio* ir *Union City* lietuviszkų draugyszezių tapo nupirktos. Puikioje vietoje nemažas gabalas žemės, kurios lietuviams užteks per szimtus metų.

Kasztavo 1500 dol.; viskas užmokėta gyvais pinigais.

— Paskutiniam laike ant dviejų lietuviszkų puotų (krikosztynų) tapo suaukauta ant lietuviszkos besimokinanczios jaunumenės: ant pirmųjų \$6,01, ant antrų \$17,00, taigi labu 23 dol. ir 1 centas.

Gražus tai paveikslas ir graži auka; jei visi puotaujanti lietuviai panaszius aukas suklotų, mūsų jaunumenė turėtų nemažą džiaugsmą. Apszvietimas mums už viską reikalingesnis, todėl visokiais budais platinkim jį.

Surinkti pinigai tapo pasiųsti T. M. D. kasieriui p.

A. Olszevskiui.

Bažnytinis.

New Britain, Conn. Raszant į laikrasztį, būtų smagu praneszti geras žinutes apie mūsų lietuvių judėjimą; bet kad geri užmanymai visada atranda prieszus, tai reikia viską ir paminėti.

Czia yra susitvėręs politiszkas klubas jau asztuoneri metai atgal, po vardu „Brolių lietuvių ukėsz klubas”. Prabhėgusiam laike nuo pat susitvėrimo tas klubas visada turėjo ir turi skers prieszininkų, kurie stengėsi kenkti klubo užmanymams ir trukdyti jo darbus pakėlime lietuvių politikoje; eilėje klubo nedraugų stovi ir mūsų klebonas, kuris net per pamokslus juodina klubą. Bet rimti mūsų klubo sąnariai nepaisė ant savo prieszų ir varė savo darbaiz, supazindindami mūsų vietinius lietuvisius su politika szios szalies. O kad mūsų klubas per paskutinius dvejus metus susilaukė gerokai sąnarių, pilnų valstiecių, tai ir vietiniai kitataucziai pradėjo mislyti ir svarstyti mūsų lietuvių judėjimą politikoje; o norėdami pasinaudoti laike rinkimų lietuviszkais balsais, pradėjo lankytis ant mūsų klubo susirinkimų visokių partijų agentai su prakalbomis, o ir patys kandidatai glaudėsi prie mūsų klubo, trokszdami lietuviszkų balsų. Priesz paskutinius dabantinius rinkimus politikieriai, kaip bitės, spietė apie mūsų klubą.

Kada mūsų klubo prieszininkai pamatė, kad mums užkenkti negalima, jie griebėsi tverti kitaiz lietuviszką klubą, grynai „katalikiszkaiz” (?), mislydami tuo apsilpninti mūsų klubą. Ar jiems tai pasiseks — didziaiz abejotina. Iszėmus kleboną, nē vienas isz sąnarių naujo klubo nėra skaitytojais lietuviszkų laikraszezių, nē knygu; jiems nerupi lietuvių

pasikėlimas ir apszvietimas, vien tik rupi užpuldinėjimas ant kitų ir pravardziavimas. Bet mes nekovosime su savo prieszininkais jų ginklu, tik vienybe ir gražiais apsiėjimais, o pergale bus mūsų pusėje. Ir dabar jau matome gerus ženklus. Klubas ukėsz pusėtinai, kaip sakiau, susidrutina; T. M. D. kuopa gerai laikos; sziuosmet pradėjo darbuotis mūsų broliai ir apie tautiszkaiz Susivienijimą L. A.; viskas eina be malonės mūsų prieszų, tik su pagelba gerų tautiecių. Yra viltis, kad ir mūsų miestelio lietuviai galės stoti jei ne pryszakyj savo kaimynų, tai bent greta savo brolių.

Serdokas.

New Britain, Conn. Oras gražus, nors kartais ir szalta. Svetas labai susimazino, nes daugelis iszvažinėjo prie anglių. Darbai eina pusėtinai, uzdarbių yra vidutinių.

Tautiszki reikalai czia nesilieka nuo kitų miestų. Apszvietos draugysteiz pradėjo teatraiz mokyti loszti: gal ir nusiseks.

Žiogas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

New Britain, Conn. Budamas draugystės Tėv. Myl. sąnariu ir prigulėdamas prie kuopos *New Britain, Conn.*, ryžausi ir asz keletą zodzių isz savo szalies pratarti T. M. D. reikaluose.

Labai mažai dar žmonės suprantu tėvynės reikalus, nes, manding, prie szitos draugystės turėtų priguleti kiekvienas lietuvis ir lietuvaiteiz. Vienog, yra viltis, kad savu laiku susipras ir tiejie, kurie sziaudien tam yra prieszingi, nes žmonės kas kartą žengia vis augsztytyn supratime.

Yra labai geru daigtu iszleidinėti moksliszkas ir istoriszkas knygas ir platinti mūsų li-

teraturą. Bet, pamėginus, ar nebutų gerai išleisti draugystei laikraštį, kuris išseidintų, pagal mano samprotavimą, šituo keliu:

Laikraštis užsiimtų rinkti mu senovės liekanų, kaip tai: pasakų, mįslių, priežodžių, net ir jų gaidas, kurių galima sugauti; apeigas szvenczių, paproczius, puotas, kaip tai: krikosztynų, veselijų, szermenų ir tam panaszių; pradėjimus darbų ir jų užbaigimus, su kuriomis iszkilmėmis pradeda ir su kokioms pabaigia. Teip-gi talpinti istoriją Draug. T. M. per numerius; teip-gi rinkti istoriją sziosdienos lietuvių, apsigyvenusių visuose krasztuose svieto. Talpinti ir korespondencijas, tik tokias, kurios butų to vertos; pavesti vietą istorijai apie dabartinį krutėjimą lietuvių; talpinti atsižymėjusių vyrių fotografijas su apraszymais jų gyvenimo, fotografijas virszininkų draugystės T. M. ir kuopų grupas; talpinti fotografijas vietų, kuriose yra lietuvių daugiau apsigyvenusių ir t.t.

Laikraštis galėtų iszeidinti ant mėnesio kartą, arba dukart mėnesinį, ar iszeinant medegai ir kas nedėlia.

Laikraštis turėtų eiti tiesmuku keliu, nesikraipydamas nė į vieną pusę; jis turi būti grynai tautiszkas.

Jeigu T. M. izdas negalėtų isztesėti, privalo kiekvienas sąnarys primokėti iki 1 doleriui (ar gal ir daugiau), nes kiekvienam draugui turėtų pareiti pilnai visų metų iszleisti egzemplioriai.

Kuopų privalumas kad butų: pasiszventus rinkti pasakas, dainas ir t.t. ir prisiųsti suraszius centr. komitetui arba redakcijai.

Reikia patėmyti: kad mažoje kuopelėje yra isz visų Lietuvos krasztų draugai, o ir Lietuvoje nevisur vienoki paprocziai: vienoje parapijoje teip apsieina su toms pacziomis ap-

eigomis, o kitoje jau kiteip; ypacz padalinus jų szios dienos skiltis, rasime didelę permainą, kaip tai krasztus: Žemaičius, Angsztaičius, Panemuniečius, Užnemuniečius, Veliuoniszkius, Zanavykus, Kapsus, Garliauckinius, Dzukus ir t.t.; kiekvienam kraszte jau kitokios apeigos ir paprocziai.

Teip-gi butų gerai rinkti padavimus kaimų (sodžių), kaip tai: nuo ko paeina ir kodėl teip vadina: Urviniai, Santkojai, Briedrėžis, Sakalauckinė, Kapcziaiva, Verpikai, ir kitų; teip-gi ir žmonių pravardes.

Man-ding, czia mums gyvenantiems Amerikoje tas daug lengviau padaryti, negu tiems vyrams, kurie pasiszventę rinkimui senovės liekanų ir darbuojasi, prakaitą lieja, nesigaili savo sveikatos, nė turto, kaip tai szių dienų garbus p. dr. Basanavyczius ir jo priremtojai. Teip-gi ir praėję mūsų vyrai: Daukantas, Juszkevyczia, dr. Kudirka, Valancziauskis ir kiti. Tokis laikraštis daug atnesztų ir mokslo vyrams naudos, ir isz žemesnės kilties vyrai kiekvienas krutėtų, tai yra: rinktų ar rasztų pasakėles, girdėtas nuo savo senukų, ir kitus tam panaszius daigtus.

Kuopos prezidentas,

J. Kovas.

New Britain, Conn. T. M. D. kuopa laikė savo susirinkimą 9 lapkriczio, ant kurio nutarė iszrinkti į centr. komitetą: Prez. Joną Tareilą, sekr. V. Martiszių, studentą Ruskino kolegijoje Trenton, Mo., kasierium tą patį, A. Olszevskį, knygiu dr. J. T. Želvieneį; į literatiszką komitetą V. Daukszį, senąjį prezidentą, ir M. J. Czeponį isz *New Britain, Conn.*

Mūsų kuopa pritaria kitų kuopų užmanymams, kad rinkti medegą ir iszleisti T. M. D. istoriją nuo pat pradžių užsidė-

jimo draugystės.

Mūsų kuopa įnesza apsvartymui kitoms kuopoms, ar nebutų gerai, kad kokios knygos iszeina isz po spaudos, tai kad apdaryti po vieną ekzemplierių į drutus apdarus ir prisiųsti kiekvienai kuopai, kaip paminklą ant visados.

Mūsų kuopa įnesza apsvartymui, ar negalima butų iszleisti laikraštį T. M. D., tokiu budu praplatinus Dr. siekius ir užduotis.

Mūsų kuopa pritaria, kad isz naujų knygų, iszeinančių isz po spaudos, butų apdaryta po 50 ekzemplierių į drutus apdarus, kuriuos bus galima padėti į muzejus, knygynus, kaip dėl atminimo T. M. D.

Virszininkai:

Prezidentas, *J. Kovas.*

Kasierius, *K. Saruka.*

Sekretorius *M. J. Czeponis.*

Vieszpacziu turtas ir uždarbis.

Rusijos caras, Nikalojus II, isz Dievo malonės, gavo nuo savo tėvo 640 milijonų margų lauko ir girių, isz kurių kasmet semia pelno 15 milijonų dolerių; be to carui priguli aukso ir sidabro kasyklės Sibiriuje; kasa auksą ir sidabrą, carui ant naudos, katorzininkai; mat, ir czia caras nenori apsigauti: siunczia žmones į katorgą, kad turėtų dykai darbininkus. Isz vieszpatystės izdo caras ima kasmet gyvais pinigais 30 milijonų dolerių ant užlaikymo visų rumų, pragyvenimo ir szeip savo reikalų. Į metus caras „uždirba“ mažiausiai 60 milijonų dolerių.

Turkų sultonas ima isz vieszpatystės izdo 5 milijonus dolerių, o isz savo turtų turi pelno kasmet 20 milijonų dolerių; daug sultonui kasztuoja užlaikymas haremo, kur gyvena keili szimtai jo paczių; isz viso hareme su tarnais ir valdininkais yra 5000 ypatų.

Wilhelm II, kaipo Prusų karalius, gauna algos 4 milijonus dolerių kasmet; kaipo Vokietijos kaizeris, gauna 1 milijoną; be to Vilius turi 15 didelių plotų girios ir 50 dvarų, kurie duoda jam pelno 4 milijonus dolerių; isz viso kaizeris turi „uždarbio“ 10 milijonų dolerių ant metų.

Austrijos ciesorius gauna isz vieszpatystės izdo \$4,600,000; szeip jis turi 28,000 hektarų žemės, 9 bravorus, 2 garines medžių piovincyzias, 8 plytincyzias, 3 malunus, 4 fabrikus varymui spirito, 1 maszinų fabriką, keletą akmens lauzyklų ir fabriky, o teipjau 11 senoviszkių „tvirtavieczyų“.

Italijos karalius turi uždarbio apie 6 milijonus dol.

Ispanijos karaliukas Alfonso XIII „uždirba“ ant metų pusketvirto milijono dol.; be to karaliaus giminėms isz mokama ant metų 880,000 dolerių.

Belgijos karaliui paskirta algos ant metų \$1,200,000, Portugalijos 600 tukstanczių, Danijos 400 tukstanczių ir Szvedijos 300 tukstanczių.

Iszėjusiam isz proto Bavarijos karaliui tauta moka \$1,600,000 algos.

Anglijos karalius gauna pusketvirto milijono dolerių kasmet, ir dar pusantro milijono dol. neva dovanų.

Japonijos mikado ima 5 milijonus algos.

Žmonių iszrinktiniai — respublikų prezidentai — gauna kurkas mažesnes algas už Dievo pateptinius. Teip, Prancuzijos prezidentas gauna nuo 16 iki 22 tukstanczių dolerių ant metų, nors Prancuzija — didelė szalis, su 38 milijonais gyventojų; Szveicarijos prezidentas gauna vos 4 tukstanczius dolerių.

Suvienytųjų Valstijų prezidentas gauna algos ant metų 50 tukstanczių dolerių.

Du karaliai.

Antroje pusėje asztuoniolikto szimtmeczio Anglija pramanė naujus prispaudimus kolionijoms, susitvėrusioms sziaurinėje Amerikoje po Anglijos karaliaus valdžia. Kolionistams praszant tiesų ir palengvinimo sunkių įstatymų, to laiko Anglijos karalius Jurgis III juos iszniekino, o 1775 m. sakė sziteip.

„Amerikos kolionistų reikalus ir tiesas turi saugoti ir apsupinti ne koki agitatoriai ir maisztininkai, bet dori žmonės krikščionys, kuriuos asz, kaip artymiausias Dievo užvauduotojas, pastaciau valdyti mano žemes Vakariniam sviete“. Vienog, dieviszkos tiesos neapsaugojo karalių Jurgį III nuo to, kad kolionijos atsimestų ir per kruviną karę iszkovotų sav liuosybę.

Teip lygiai ir szijų dienų anglies karalius G. F. Baer laike straiko 1902 m. pasakė:

„Dirbanczių žmonių tiesas ir reikalus turi saugoti ir apsupinti ne koki agitatoriai, bet žmonės krikščionys, kuriems Dievas, nepabaigtoje savo iszmintyje, suteikė priežiurą ant szios szalies reikalų ir savasties“.

John W. Slayton, socialistų kandidatas ant gubernatoriaus Pensylvanijoje, susekė szitą panaszumą iszsitarimuose; jis sako, kad ir ypatose tų dviejų karalių yra daug bendro. abudu jiedu vokiszko kilimo; nors Jurgis III gimė karalishkuose rumuose, o Baer Pensylvanijos grinczutéje, bet tapęs dolerio karalium ir szits turi lygiai tokius pažvilgius, kaip ansai karalius, ir matyt, prijauzia Jurgiui III, buvusiam terionu Amerikos kolionistų. Baer'ui teipjau patinka buti darbininkų terionu.

Psykologija.

(Žiur. 46 num.)

Prof. Preyer perskiria ide-

jiszkus judėjimus į tris skyrius: 1) pamėgdžiojimo; 2) ypatingo iszsitarimo; 3) apsvarstyti geistini judėjimai.

1) Pasimėgdžiojimo eilėje stovi visi toki judėjimai, kuriuos kudikis iszmoksta, prisizürėdamas į kokį paveikslą, o kuriuos pats niekad os neiszmislytų. Kudikėlis pradeda pamėgdžioti vos 4 mėnesiams amžiaus sukakus: balsus, lupų sucziaupimą ir tt. Prof. Tracy atspandintame straipsnyje „Psykologija Kudikystės“ paduoda gražią trumpą peržvalgą to klausymo:

„Pasimėgdžiojimas prasideda antram pusmetyje kudikio amžiaus, nevien pacziuose judėjimuose, bet ir balsiniuose atkartojimuose. Septynių mėnesių jau paskui motiną bando vieno skiemens tarmes tarti, sekti panasziai matytą galvos arba lupų judėjimą, juoką ir kitus; o jau deszimtam mėnesyje visus prastus judėjimus mėgdžioja pasekmingai, beto ir po metų dar sukrautinius judėjimus nepasekmingai bando atkartoti.

Devinto mėnesio kudikis jau taikosi peczių krapsztyti, bando szvilpti; 11 mėnesio ima laikrasztį skaityti, paseka kosėjimą, gaidžio giedojimą, lojimą ir tt., maudo, baudžia, bucziuoja, myluoja ir migdoleles; szukuoja sav galvą, auna kojas ir kitokius panaszius daigtus bando atkartoti, matęs kitą tai darant.

Kartą iszvedus mergaitę pavaikszioti, patėmyjau ją sekant kiekvieną mano pasielgimą. Asz nubraukiau nuo žipono dulkes, — ji tuo nuo szlebės teipgi braukia dulkes; kiekvieną judėjimą tėmyja ir isz jų semia mokslą. Kiekviena ypata, geistiniai arba ir ne, palieka sziokią tokią liekanėlę mokslo kudikiui“.

Tas pasimėgdžiojimas yra svarbus veikėjas isztobulinime kudikio valės. Isz pat jaunystės jis veikia drange su kudi-

gio asabiszka geismų spēka, tuo budu sutrumpinant laiką, kurį reikėtų paszvesti įgijimui naudingų ir reikalingų judėjimų. Paveisdan: kudikėlis, augdamas su kitais, neseniai iszmokusiais vaiksziot, veikiaus iszmoksta žengti, negu vien tarp didelių augantis.

Kudikiai skiriasi: spēkoje impulsiszkių judėjimų pagal sveikatą, įgimtą stamantumą, higieniszkas aplinkybes, maitstą ir tt. Energiszkas kudikis veikiaus iszmoks pamėgdžioti kitų judėjimus, negu prastai maitinamas, silpnas, letargiszkas. Daug remiasi ir ant pobudžio: kudikis, kuris jaučia savę savistove ypata, kuris savo ypatiszką valę isznaudoja, tas ne tiek kitus judėjimus mėgdžios, nes jis pats saviskai nori visada pasielgti.

Taczius pamėgdžiojimas nėra vien atkartojimas kito veikmės: jis yra ypatingas bejauslis pasirinkimas ir sudėjimas pirmiaus žinomų judėjimų.

2) Ypatingi iszsitarianti judėjimai — apglobia tokius judėjimus, kurie vartojami kalboje; ir dar toki, kad užkaitimas, verksmas, plaukų pasisziausimas, juoksmas, kraipymas galvos ir tuli mosziojimai vis prie szio skyriaus skaitomi.

Pirmutinis nusiszaipymas arba verksmas gal kyla isz paszalinio padilginimo, ir patjudėjimas esąs refleksiszku. Vienog, tuli judėjimai, kurie isz karto ir refleksiszki esti, pastoja ilgainiu geistinu apsisziskimu mūsų protiszko padėjimo. Isz tiesų verksmas, mosziojimas ir kiti veliaus esti valės suvaldomi ir isztariame jais tulus jautrios gyvasties apsisziskimus.

Preyer patyrė, kad galima kudikio nusiszypsojimą įkundyti net 16 dienoje po užgimimo, pakutenus padelius; jau tikrus nusiszypsojimus 26 diena; asztuntoje sąvaiteje jau atkreipia kudikis atydą ant muzikos, ką

patėmyjame isz juoko, nusiszypsojimo ir vikraus judėjimo su gyvesniu akių žvilgiu, iszgirdus muzikos aidus. „Pasimėgdžiojimo nusiszypsojimas tapo patėmytas devintam mėnesyje amžiaus“. Mrs Talbot szeip iszveda iszsilankstymą tos nusiszypsojimo veikmės:

„Kudikėlis pradeda szypso-tis, pradėjęs nuvokti apie paszalinius daigtus; pamažu atydą vis geriaus pritaiko prie visko. Beto isz pat pradžių kudikis stebisi, rodos nematydamas; laikui slenkant, tas įsiziurėjimas, rodos, tampa inteligentiszkesniu ir pilnu nusistebejimo. Maž-daug apie treczią sąvaite amžiaus jau gymis atsileidžia ant linksmesnės iszveisdos; diena po dienos vis gymis iszrodo linksmesnis — rodos, spindulys apszvieczia laiks nuo laiko gymį, taczius dar tas nėra nusiszypsojimas, galiop nežinia nė dienos, nė laiko, kada pirmu kartu isz tiesų kudikėlis nusiszypso“.

Pabucziavimas yra skaitomas prie szio judėjimų skyriaus: jis yra pamėgdžiojimas. Kudikis pats, nepadilgintas ant to, nebsibucziuoja, iki sulaukus antrų metų.

Linkeziojimas galvos yra pamėgdžiojimas, o kratymas yra įgimtas apsigynimo judėjimas. Kartais patėmyjamas sukakus kudikiui vos dvi sąvaites amžiaus, kada geidžia įduoti kudikiui priesz norą maistą.

3) Apsvarstyti judėjimai tiktai tada galima atlikti, kada jau placziai iszbandyta yra nesuvaldomi judėjimai. Suvaldomas judėjimas įvyksta tiktai tada kada pasekmę jo protiszkame paveiksle matome. Geistinos veikmės niekada nėra be judėjimo idejos. O tąją judėjimo ideją suteikia atmintis arba atkartota svajonė, kai po atkartotą judėjimą.

Daugybė judėjimų, kurie isz karto esti atliekami nesu-

valdomai, vėliaus virsta ap-svarstytais geistinais judėji-mais, teip jog geistina yra at-siekti tamtikrą siekį, kuris svajonėje apsireiszkia. Kada jau geismas užgema, jau tada tūlą dalį ir atydos pridedamė ant to jieszkinio ir judėjimo idejos atsikartojant pasiliekti omenyje, ir tada tai turime geistiną veikmę pilniausioje prasmėje to žodžio. Szitoje suvaldomoje veikmėje tris da-lykai yra reikalingi: geismas, atyda ir judėjimo idejos. Dėl priezasties keleriopų nesuval-domų judėjimų, kudikis pra-deda suprasti savo spēkas ir teipgi iszmoksta pasekmes naudojimo szių veikliųjų spē-ku, ir teip matoma, kad suval-domi judėjimai dygsta isz ban-dymų tr patyrimų. Preyer nerado jokio apsireiszkimo su-valdomų judėjimų pirmuose trijuose mėnesiuose amžiaus.

Sziuo turtingu izdu staigo, refleksiszko ir instinktyviszko judėjimo, gamta iszkloja kelią musų prakilniausiems typams apsvastytų, geistinių judėji-mų; mokslas iszmokina suval-dyti tuos judėjimus, — kuo kiltesnis, tuo labiaus.

Tas suvaldymas valės lėtes-niu žingsniu žengia pas žmo-gų, kaip pas gyvulį: kudikį reikia dvejus metus mokinti, idant iszmokintum tą, ką ka-tukas iszmoks į mėnesį.

Ta spēka arba galybė, per kurią susilaikome nuo veik-mės, yra tikra svarstyklė tvir-tumo valės. Prisilaikyti nuo veikmės arba judėjimo yra sunkiaus, negu judėti, pasi-duoti.

Užsigeidziant ko nors, mes prisirizame prie tamtikro ke-lio; susilaikydami nuo tamtik-rų veikmių arba sulygstame atlikti tamtikrus judėjimus ir atsiekti geismus.

Prof. Hoeffding szejp isz-guldo visą veikmę iszsitobuli-nimo valės ir jos evolicijos:

„Nuo pat pradzios gamta mus padilgina, nes vos supra-

timui pasirodzius, jau veiklu-mą savyje turime, sumanumas tik palengva pergali veiklumą (kaip pacioje ypatoje, teip isz paszalties). Staigas impulsas judėjimo, refleksiszkas judė-jimas su neaiszkiu atjautimu užlaiko tamtikrą savistovystę bent ir tada, kada jau jaus-lios mintys ima abelnai valdyti.

Tas pats ir su nesuvaldoma eile idejų ir sujudimais. Be-jauslis ir nesumanus judėjimas atloszia savo dalį, bet skirtose ypatose skirtai. Szie bejau-sliai palinkimai prie veikmės nepatėmyjami esti, kol jie linksta į tą paczią pusę su su-maniomis jautriomis mintimis ir pajautimais. Jų pajiega susilieja su pajiega atjauzia-mų padilginimų, o atjauziami padilginimai garbę arba pa-nieką visoš veikmės sulaukia.

Mes abelnai jauziamo savę laisvais, netrukdomais musų veikmėse. Ir tiktai tada, ka-da szie bejausliai palinkimai ima veikti prieszai siekį jau-ziamoš veikmės ir geismo, musų atyda esti atkreipta ant to, kad mummyse yra szis-tas, ant ko mes nebuvome ir neesa-me ponais, valdytojais. Szitas jausmas priesztaravimo teipgi atsijauzia kaipo prilaikytojas. O tas jausmas prisilaikymo tankiausiai liudyja permainą augsztesnio laipsnio „valėje“. Ir per tą jauzmą mes galime isztarti nuosprendį ant anks-tesnių musų veikmių, nes mu-sų valei veikiant nepadalinto-je energijoje, nelieka vietos nuosprendžiui isztarti. Taigi matome, kad szita spraga nau-dinga užimti. Ir kad szejp ją užpildant ir rodytūsi, kad kliudo, sulaiko arba sukelia protiszką netvarką, vistik rei-kalinga yra kiltesniam iszsi-tobulinimui. Ir gali vienu kar-tu vesti prie galutino atsizadė-jimo ir atmetimo pirmesnių palinkimų valės“.

Susirizimas vieno skyriaus protiszko tobulumo su visais skyriais gražiai matomas arty-

mam susirizime protiszko au-gimo su isznaudojimu valės, ypatingai laisvavalės atydos. Kuri nors ir isz didžiausios dalies susirizsa su geistina da-lia musų proto, vistik ant pra-dinio laipsnio protiszku veik-mių pasiremia ant atydos. Vi-si prakilnesni apsireiszkimai protiszkos veikmės aiszkiai parodo reikalingumą naudoji-mo sukrautos arba koncent-ruotos valės. Tuo budu iszeina, kad protiszkas augimas yra die-gas tobulinamos valės; nes isz sudėtos laisvavalės atydos kyla prakilniausi ir tobuliausi pro-to darbai.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Isz visur.

Berlyne, kunigaiksztiene Salm-Horstmar, isz tėvų ku-nigaikszziutė Elise zu Hohen-lohe-Schillingsfuerst, von Ra-tibor und Corvey, prikalbino dar 71 kunigaiksztienę sutver-ti „Draugystę vokiszku kuni-gaiksztienių pakelimumi (savo?) doros“.

Rusijoje yra atsimetus nuo pravoslavijos sekta, teip vadi-nami „duchoborcai“; valdzia juos smarkiai persekioja, nes duchoborcai nenori mokėti duoklių carui, neina į kariu-menę ir t.t. Dabar dalis tų du-choborcų nutiuntė praszymą Turkijos sultonui, melddami juos priimti ir duoti liuosos žė-mės, kur jie galėtų įtaisyti dar-žus ir sodus. Matyt, koks kar-tus gyvenimas po caru, kad žmonės pradeda bėgti po sul-tono ranka.

Kinuose nepasiliauja piovy-nės; neapykanta priesz misijo-nierius ir kitus europiecius vis auga; provincijoje She Chu-an maisztininkai neseniai nu-žudė apie 1,700 krikszczionių.

Isz Livadijos (Kryme) raszo, kad carienė yra sunkiai susir-

gus; kiauromis dienomis ji ty-li, nepratardama nė žodžio; į nieką, kas dedasi aplinkui, ne-žiuri. Daktarai nieko negali pagelbėti.

Caro valdziai visada labiaus rupi suspaudimas, negu ap-szvietimas žmonių. Sztai, pa-ėmus Varszavą: ant užlaikymo policijos paskirta ant 1903 m. 694,363 rubliai, o ant mokslin-yczių tik 374,100.

Vokietijoje yra garsingas žmogus Krupp, vadinamas ka-nuolių karaliu; jis pramanė ir įtaisė didžiausias ir baisiausias pabukles žudymui žmonių. Isz to jis sukrovė szimtus mi-lijonų ir užpelnė žmonių gar-bę; kaizeris Vilius yra didis jo gerbtojas ir draugas. Ponas Krupp veda dabar linksmą ir lepų gyvenimą, kaip nori ir kur nori. Ypatingai jam pamė-go salutė Capri ties Italijos krantais; tų jis pasistatė puikią villą (palocių) ir praleisdavo daug laiko. Vietiniai gyvento-tojai jį mylėjo, nes jis buvo duoznus. Bet sztai Neapolyje pradėjo sznekėt apie p. Krupp, kad jis veda labai nepadorų gyvenimą. Policija ir sudas tu-rėjo pradėti tyrinėjimą; iszzi-aiszkino labai neszvarus daly-kai: senas iszdykėlis dasileis-davo paleistuvystės prieszingu gamtai butu. Sudas turėjo pa-traukti p. Krupp prie sunkaus atsakymo, bet augsztesnėji valdzia liepė tą reikalą numal-szinti, o milijonieriui prisakė pamesti Italiją ir daugiau tų negrįžti.

Pranas Szupienis, isz ne-laimingo atsitikimo pražudęs koją, dabar įsitaisė barsdų sku-tinyczią (Barber Shop). Lie-tuviai neužmirszkite reikalui esant ateiti pas savo tautietį.

P. Szupienis,

16 S. Baltimore str.

Wilkes-Barre, Pa.

Socialistų laimejimas.

Pirmąsios metų Sąvien. Valstijose socialistų balsų buvo vos 30 tūkstančių, o 4 lapkričio 1902 m. viena tik Massachusetts valstija davė už socialistų kandidatus 32,985 balsus. Socialistų kandidatas ant gubernatoriaus Chase pranasauja, kad artimuose metuose socialistų balsai Massachusetts valstijoje pasieks 100,000.

Neabejojame, kad skaitlius socialistų balsų į keletą metų visur pasididys. Visuomenė praako: ji jau pradeda matyti, kad nėra republikonizmas, nėra demokratiška partijos nenori ir negali permainingi dabarnyksi netikusį draugijos davė. Tą atliks socialistų partija, įgijus politiską valdžią.

Sių metų rinkimai parodė, kad socializmas yra prigijęs beveik visur. Socialistų partija statė savo kandidatus 24 valstijose; žinių iš visur dar nėra. Paduodame tuotarpu tas žinias, kokios iksziol surinktos.

Szitos valstijos davė socialistų balsų:

Massachusetts	32,985
Pennsylvania	21,910
Illinois	25,133
Iowa	8,750
New York	20,000
Ohio	20,000
Colorado	13,500
Wisconsin	20,000
Minnesota	15,000
Montana	5,000
Texas	4,500

Toje vienuolikoj valstijų socialistų partija gavo 196,778 balsus; priskaicius likusias 13 valstijų, skaitlius socialistų pereis 250,000. Ir teip, Suv. Valstijose yra jau ketvirta dalis milijono valstiečių su pilnomis tiesomis, kurie laikosi socialistų partijos. Dabar jau visoki nedabrendę rėksniai ir tamsos apasztalai negali sakyti, kad socialistai yra tai gauja maisz-

Puota.

Vaisdelis iš gyvenimo.

Parašė *Bijunas.*

(Tasa.)

buti, nors tulas ir žino, kad dabar negeras surėdymas; kaip jiems sakai, teip tiki; tai teip ir gerai.

— E, tamista, jau dabar nelabai tiki į tą, ką pasakai! jau patys daugumas žino, kaip turi būti, nes daugumas turi savo išmanymą; dar kartais net gudresni pasirodo, negu senovės filiozopai. Jeigu man netikit, galit pažiūrēt į laisvos dvasios laikraščius. Ką tų rasime? Vis tai yra pačių darbininkų išreikštos nuomonės....

— O, puspročiai, pavyduoliai! pažįstu aš juos ir tuos jų laikraščius... Dar kaip mokslą ėjau, skaitydavau su pamėgimu, nes rasdavau tų savprielankumą. Bet kaip pabaigiau mokslus, o po valdžios skvernu gavau šiltą vietą, kurioje rupi tik atlikti tarnystę, pildyti valdžios įsakymus, imti pinigus nuo valdžios ir... pas muzikus puotauti, linksmai sav gyvenant, — tai kam man tuos laikraštėlius skaityti, kad juos valdžia draudžia? Ir ką nedraus, kad jie prieš tokią didelę valdžios galybę kelia nusususį savo sprandą? Ant galo, kaip aš galiu prieš valdžią kovoti, arba geriaus sakant, prieš savę patį? O už ką aš prieš valdžią kovosiu, kad ji pati su visais valdininkais ir su pačiu caru yra man gera? O jeigu kam negera, tai man negalvoje. Ką aš už tai turėsiu, kad už kitą nukėsiu, arba kitam darydamas gero, sav blogo pridarysiu? To nieks nuo manęs nesulauks....

— Ei, tamista, teip netinka, reikia kiekvieną žmogų laikyti per savo brolių, ir jam kaip galint pagelbėti, nes kad ne tie tamsunai, ir pats butum artoju, prakaitą lietum ir butum visų stumdomas ir niekinamas.

— Jeigu aš bučiau stumdomas ir niekinamas, ir dirvą arčiau, ir prakaitą liečiau, to man visko ir užtektų, daugiau nieko ir nenorėčiau; visi nebus ponais, ir visi nebus muzikais, o abejų reikia: šėip svietas negalėtų stovėti.

— Tamista, kaip nori gali kalbėti, bet aš ant to tiktai negaliu, nors esu mokslą išėjęs, apšviestas, ir iš to mokslo turiu pelną, bet visus prasėiokus laikau per savo brolius, ir aš tikrai esu jų broliu, o kad matau savo brolių skriaudžiamą arba varge, tada negaliu rimti ant vietos, ir mano prigimimas verčia visada gelbėti nelaimingą artymą.

— O manęs neverčia: dėl manęs gali visas svietas sugriuti, gal visi žmonės suputi, bile tiktai man gerai, o su kitais — ne galvoj.

Nutilo kalba, ir visų akys sužiuro į kitą kraštą, kur pasipylė balsus juokai: o tai, mat,

prabaščius, su baltais plaukais ir amžinai praskusta karuna, pralošė į tris sykius šimtinę. Po tų juokų, pasirodė ant stalų pilni buteliai vyno, su kuriuo atvilgė užkaitusias žioples ir užplėkusius gomurius; paskui pasipylė visose pusėse švenkščiant balsai:

Tam tid rydi, žalią liną!

Tam tid rydi, žalią liną!

Tam tid rydi, ram! ir t.t.

Jeigu matom padangėse lakiojančius paukščius, turinčius gražius aprėdalu ir balsus, skambančius yvairiomis melodijomis, nemislykime, kad jie padangėse užgimė: ir gražiausias daigtelis, puikiausias gyvūnelis, turintis gamtos suteiktas jam grožybes, vis paeina nuo žemės; visokios brangenybės ir grožybės iš žemės padirbtos, teip kaip visai menki ir prasti daigčiai. Tai-gi nėra ką dyvytis, kad ir žemiausioje luomoje, o purvinam kune vieši kiltos mintys ir augšti jausmai.

Žinoma, kad netik žmogus, bet ir paskiausias gyvūnelis, badą pamatę, išmoksta visokių gudrumų ir jieško pragumų, kad būtų galima savo prigimtą reikalą užganėdinti.

Žinome, kad prancuzų revoliuciją pakėlė žmonių nuvargimas ir iš po jungo juos išgelbėjo.

Ir kad šio laiko žmonės rupinasi vien tik apie savo reikalus, o su kitais ne galvoje, — tai nėra nė dyvy, kad ant viršminėtos puotos buvo visoki pasiskundimai, vieni aiškesni, kiti silpnesni; net paniekintieji — ir tie neiškentė neišlieję savo vargų dumas, bet visai paslaptin-gai, kad kas išgirdęs neduotų per burną, nes daug yra tokių, kad išgirdę skundą, gal dantis išbelsti.

Tai-gi viršminėtoje puotoje, tarp visokių bobų plepalų, vyrų šnekalų, ilgaskvernių pamokslų ir ponų paskalų, buvo girdėti rimta, lengva kalba, priestubyste, už durų; nenusidvykit, kad už durų, nes visi už stalo negali sutilpti, ir neviesiems už stalo vieta.

— Oi, kaip skauda delnus! Visą dieną dalgį trauk, trauk, o pilvas prie nugarkaulio prisitraukė, nes ant piet padavė vyšnainės, duonos pritrupino, vandens užpylė: rugštu, aitrų, sprangu! Kad šun ant vuodegos užpiltum, tai bėgtų tris mylias.

— Štai rankos sutino, o delnuose puslės ant puslių, o viršutinės pratrintos, strėnos rodos sulaužytos, blausdos štai — vienos mėlynės. Šiteip šiuosmet įdžiuvę tie pudymai, kad negali nė įart: ne ariasi, bet griaute griaujasi. Tai tav ne juokai, kad geležinė zagrės štanga, ir toji sulinko; kalvis pataisė ir vel ark, galo arimo nėra; o pavalgyt veik badas, štai vakarienei išvirė ruginės košės, rugpienio padėjo; iš pradžios

keletą šaukštų nurijau, bet paskui ašakos užkliuvo už gomurio ir palioviau valgyti, nes dar ant nelaimės gali užspringti; dabar neėdę lauk rytojaus ir vėl dirbk, dirbk ir dirbk, kol akis užmerksi....

— Ot, ana kur eina mūsų uždurbiai,— parodė per duris į stubą: — tų mūsų, vargdienių, prakaitą geria, tų išunkia iš duonos gerumas, o mums palieka tik ašakas.

— Kokioms plynėms reikia čia tų puotų? Viską tie begomuriai sugeria, prarija, o tai tie ponai su kunigais: nieko neveikia, o išdykę kaip erzilai. Mes, darbininkai, viską dirbam, o prasčiausiu maistu maitinamės, prastais skudurais nešiojame; vargstame ir galo vargų nematome. Tai tame dalyke ir gaspadoriai kalti, viską renka ir taupo, šeimyną skriausdami, o paskui daro puotas ir viską sušeria tiems besočiams.

— Tai tiesa, daug kalti ir gaspadoriai, bet gaspadinės dar kaltesnės; ana mus gaspadinė tankiai sako: „aš garbę pelnuo nuo ponų, nuo kunigų, o kam man nuo bernagalių garbių jieskoti?“ Per tai ir vargstame, ir kenčiame badą, o tik dėlto, kad neturime savo tiesų, mums prigulinčių, kurias kiekvienas privalo turėti.

— Et, bestijos visi tie, kurie tik iš mūsų vargdienių geria kraują ir vietoje mums padė kavoti dar išbara, išniekina, „masonais“ išvaidina. O vis už tai, kad turi šiltą vietą, gražų ir puikų aprėdalą, gardų valgį, skanų gėrymą, linksmybes ant puotų; o vis iš mūsų uždurbio, iš mūsų prakaito, iš paniekintųjų vargo.... Kada mes ašakotą juodą duoną, kaip pelus, valgome, tai jie smaguriauja visokias kepsnis, pyragus, gardumynus. Kada mes, nuo darbo sušilę, su išdžiuvusiomis burnomis, iš lauko grabės pageltonavusio vandens atsigeriam, — jie geria vynus, alų ir degtines. Kada nuo darbo ir kurtėjimo mūsų skarmalai ant kuno nudriska, ir nuo saulės kaitinimo kunas nudega, ir uoda sutruksta,— tada jie, apsidengę visokiais minkštais, plonais, švelniais drabužiais savo išdykusį kuną, iš mūsų juokiasi, gyvuliams prilygindami. Kada mūsų kunas yra nuo vargų ir darbų sunykęs, suvargęs, nepatogus, — jų kunai visaip išlepinti ir visokiais brangumynais apkabinėti. Iš ko jie tai turi? Jie nė vieną vagą nenuarė, nė vieną varpą neiškulė, nė vieną grūdą nesumalė; žodžiu sakant, nieko naudingo nepadare, tik savo veiklumą, darbštumą ir gabumą padėjo ant skriaudimo ir varginimo tų nelaimingųjų žmonelių. Oi, varge, varge! širdis pusiau plyšta, pamislyjus apie taip didelius mūsų vargus ir nelaimes. Visa mūsų paguoda, tai knygeles paskaityti: tų nusiramina dvasia, tų pasistiprina kunas, rodos, kad kokio stipri-
nančio skystimo išgeri.

— Tai tiesa, broliuk! aš pirmiaus mislydavau: ką tie vaikinai iš tų knygelėlių ir popierių išskaito ir ko taip džiaugiasi skaitydami; bet man pačiam buvo nė kam ko paskaityti, ir dar kitiems skaitant, neturėjau noro klausyti; bet kaip paskui kelissyk kunigai išrėkė per pamokslą tas knygeles ir skaitytojus apkeikė, ta da paėmė manę žingidumas ir pabandžiau skaityti. Tai tiesa: pajutau savo dvasioje ne žemišką saldumą, ir dabar greičiaus atiduočiau gyvastį, negu pamesčiau tą skaitymą knygelėlių ir laikraščių. Kaip gi gali iškęsti neskaitytą, kad tų daug pamokina, daug teisybių parašo ir daug nedorybių parodo, kurios nuo mūsų akių yra paslėptos? Mums įkalta tik baimė, spanga mislis ir neapmokama brangybė ano svieto. O šios knygelės parodo, kad mes ir šituo svietu galime naudotis, nes Dievas žmogų iš šios žemės sutvėrė ir paleido ant visos žemės, sakydamas: „prakaite kaktos valgys duoną“. Mes pildom Dievo prisakymą, prakaitaujam, dirbam; o gi tie visi mūsų siurbėlės patys pirmutinio Dievo žodžio nelaiko! O ką jau kalbėt apie kitas Dievo ištarnes?

— Nejmano, kaip mus smaugti visokiais galais ir visokiais išmisiais, o mums liepia tik kęsti ir laukti amžino užmokesčio.

— Eime namon; matai, kad čia nieko negalima gero matyt, nė gaut, tik piktumas ima, matant savo uždurbį ėdant ir kraują geriant.

— Eiva! butuva knygelę paskaityt, ką čia bežiopsova ant tų siurbėlių.

Jau buvo netoli dvylikta valanda; naktį iš miestelio parvežtos davatkos nešiojo ant stalų keptą ir virtą, o uktvėrė statė ant stalų butelius su raudona ir geltona. Svečiai prisisotinę rengėsi namon važiuoti. Keletas prabaščių ir ponų drauge su kunigais iškaustėjo namon, tik viens Dikis liko, nes visos davatkos įsikabino į skvernus, ir tas pasiliko dar ant puotos. Po vidurnakčio, kada nubodo trunkytis, o malonu galvą padėti ir akis užmerkti, pradėjo rengtis ir reikalauti namon vėžinti. Ukininko bernai pakinkė į ilgias kripes arklius ir užvažiavo pas butą. Vežimas buvo, pagal ypatas ir laiką, dideliai pagabus, nes ant ilgųjų kripių, kuriose iš laukų jāvus veža, pusė šiaudų ar tai padraikių prideta. Visi pradėjo lipti į tą vežimą, ir kunigas Dikis, bet su pilvu į kripę niuktelejo ir vėl atgal atkrito. Tada supuolė visos davatkos: vienos už kojų, kitos už galvos, kitos už skverną, kitos už taukinės, vos ne vos įsterino į vežimą; skrybėlė nukritus nuo galvos, įsivėlė į šiaudus; vienas kaliošas ant žemės nukrito;

(Toliaus bus.)

tininkų ir paklydėlių.

Reikia dar be to atsiminti, kad po socialistų vardais painiojasi dar kitos partijos, prasinusios „Socialist Labor“, „Deleonitai“; jos taip gi state savo tikėtus; bet jų gauti balsai vis tik priguli socialistų partijai; sudėjus į kruvą visų sekcijų balsus, jų skaitlius siektų, be abejonės 300,000.

Dirstelkime, kurie iš miestų atsižymėjo apstumu socialistizkų balsų (apie Bostoną žinių visai neturime).

Chicago davė 16,710 balsų; Milwaukee, Wis., 10,907 balsus; New York apie 10,000 balsų; miestas Sheboygan, Wis. (22,960 gyventojų) iszrinko isz socialistų majorą ir 6 aldermanus.

Pennsylvanijos miestai labai silpnai pasirodė: Philadelphiajos apskritis davė vos 1781 balsą, nors tam mieste yra 1,293,697 gyventojai; Pittsburg (321,616 gyventojų) su Allegheny (129,896 gyventojai) davė tik 523 balsus; Scranton (102,026 gyventojai) su visu Lackawannos pavietu davė tik 918 balsų.

Tai beveik visos žinios, kurias galėjome surinkti apie socialistų laimėjimą. Dar tik trumpai žvilgtersime į Pennsylvanijos valstiją, kuri davė 21,910 balsų; be to Socialist Labor party gavo 5,157.

Pirmą vietą užima Luzernes pavietas, kuris davė 4,556 balsus; toliaus eina Schuylkill pavietas, kur gauta 2,794 balsai; paskui Norhumberland pavietas, davęs 2,002. Augszciaus vieno tukstanczio davė pavietai: Berks — 1,227, Carbon — 1,643, Erie — 1,567, Philadelphia — 1,781. Augszciaus 500 balsų davė pavietai: Allegheny — 523, Lackawanna — 918, Lawrence — 831, Lycoming — 798. Visi kiti pavietai davė mažiaus balsų, o 8 nedavė nė po vieną. Isz viso pavietų Pennsylvanijos valstijoje yra 67.

Padėkavonė Tamui Czekavycziui.

Mano sunui Juozui, 16 metų senumo, liepos 22, lokomotyva nukirto deszinę koją žemiaus kelio. Išgijus reikėjo pritaikyti ir padaryti stokojančios kojos galą, už ką visoki meisteriai reikalavo \$65,00.

Tamas Czekavyczius, kuriam teip gi lokomotyva nukirto koją pirm metų laiko, gerai išmąnydamas tokio darbo sudėjamą, apsiėmė padaryti Juozui koją; reikėjo nupirkti vien medegos už \$6,40. Tai gi per sumanumą T. Czekavycziaus atliko per \$58,00. Dėlto sziuomi isztariu T. Czekavycziui savo dėkavonę ir pranešzu visiems, kurie per nelaimingus atsitikimus netenka rankų arba kojų, kreiptusi pas T. Czekavyczių, 16 S. Baltimore str., Wilkes-Barre, Pa., o įsitaisys sav gumines kojas arba rankas už mažesnę pusę prekės, negu pas kitokius pabrikantus, kurie atlupa vien didelius pinigus. Darbas T. Czekavycziaus yra lygus su geriausių meistrų, o prekė mažesnė per pusę. Tai gi lietuviai neužmirškite!

Mrs. R. Koliene,
16 S. Baltimore str.
Wilkes-Barre, Pa.

Pajieszkėjimai.

Reikalaujam gero kriaučiaus mokancio gerai siuti kotus kelines ir bruslotus. Darbas ant visados — mokes tis nuo \$40 iki \$50 ant mėnesio. Kuris neturės pinigų atvažiuoti, tam bus prisųstas tikietas. Jeigu nemoki gerai siuti nė neatsisauki. Pla tesnes czionykszezias išlygas praneszim per laiszką. Antra szas:

J. S. Pruselaitis,
411 Raleigh str.
Bluffeld, W. Va.

Pajieszkau jauną vaikina,

mokantį lietuviszkai, lenkisz kai ir ruskai gerai raszyt. Tegul atsisaukia po sziuom adre su per gromatą:

Henry J. Schnitzer,
141 Washington str.
New York City.

Pajieszkau pusbrolio Juozo Racziaus ir Karolio Žvirblio. Gyveno pirmiau Afrike per vainą, o dabar pribuvo į Philadelphia, Pa. Paeina isz Kau no gub., Panevežio paviėto Linkavos parapijos. Praszau maloningai duoti žinią patiems ar kas kitas ant adreso:

Mr. Jos. Raczius,
P. O. Box 222
Union City, Conn.

Apgarsinimai.

Ant 9 metų sukaktuvių szv. Juozapo draugystės isz Philadelphia, Pa., draugystė nutarė numazinti prisiraszymą ant 1 dolerio su daktaro paliudyji mu ir 50 ct. mėnesinės mokes ties per mėnesius: lapkriczio, gruodžio ir sausio. Paskiaus vėl bus prisiraszymas pagal konstituciją.

Susirinkimai dr. szv. Juozapo atsilaike 4 nedėdienį kiekvieno mėnesio Caledonian salėje, N. 214 Pine str., Phila., Pa. ir prasideda 2 val. po piet.

Dėlto norinti pasinaudot isz progos pigaus įstojimo, ateiki te ant susirinkimų ir atsinesz kite nuo daktaro paliudyjimā, ir nesenesni per 40 metų, o bu site visi priimti.

Komitetas.

New Britain, Conn., 24 ir 25 lapkriczio bėganczių metų, salėje po lietuviszka bažnyezia, atsibus linksni vakarai, su tautiszkom ir kitokioms prakalboms teip gi su linksmoms dainoms ir deklamacijoms ir kitokiais margumyvais. Prasi dės nuo 7 vakare abu vakarus. Nauda eis ant lietuviszkos bažnyezios. Įzenga visiems po 10 centų.

Bus didelis Balius 22 lapkriczio su puikia muzika S. Canal str. 650, Chicago, Ill. Užpraszo, Geo. Kantanovicz ir Brundza.

Yra saliunanas ant pardavimo labai geroj vietoje, ant 3 kampų S. Canal str., 651 Chicago, Ill. J. G. Kantanovicz ir Brundza.

Teatras ir Balius!

Blaivystės Draugystė isz Pittsburg, Pa., rengia teatrą ant panedėlio vakaro, 24 diena lapkriczio, kur perstatys komediją „Pirmutinis degtinės varytojas“ salėje „New Turner Halle“ 13:h str. S. S. Pittsburg, kas prasidės ant 7:30 val. vakare. Po teatro bus balius, kuris tės is iki ankstybo ryto. Dėlto visi lietuviai ir lietuvaitės yra užkviecziami atsilankyti. Įzega 25 c. Pirmosios sėdynės „extra“.

Bl. Dr. Komitetas.

Puikus Balius!

Lietuvos Sunų draugystė isz Wilmerding, Pa., kelia antrą metinį balių, ketverge, 27 lapkriczio, 1902 m., svetainėje „Turner Hall“, Braddock, Pa. Prasidės 5 valandą po pietų ir trauksis iki vėlybos nakties. Įzega vyrams po 50 c., moterims dovanai.

Lietuviai ir lietuvaitės, ypatingai jaunimas, yra užkviecziami isz Pittsburgo, Alleghe ny, Duquesne ir visų aplinkinių vietų pributi ant to puikaus pasilinksminimo. Muzika bus lietuviszka. Svaiginanczių gėrymų nebus. Komitetas.

28-tas metinis Balius!

Draugystės szv. Kazimiero atsibus sabatoje, 22 lapkriczio 1902 m., svetainėje „Palace Hall“ 89-93 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Įzenga su padėjimu drabu-

zių vyram 25 c., moterim 15 c. Pradzia 7:30 valandą vakare.

Ant augszeziaus minėtos zobovos pribus Teatraliszka ir giedorių draugystė Simano Daukanto, giedos sutaikintais 4 balsais dainas ir giedoriai bažnytinio choro.

Szirdingai visus lietuvius ir lietuvaites užpraszo,

Komitetas.

Balius!

New Britain, Conn., szv. Andriejans draugystė laikys balių 27-lapkriczio, „Thanksgiving day“, ant Turner Hall, Arch str. Prasidės nuo pirmos po piet, trauksis iki 12 nakties. Įzenga vyrams 25 c., moterims dykai. Visus lietuvius ir lietuvaites vietinius ir aplinkinius kvieczia atsilankyti!

Komitetas.

Naujos knygos.

Ožkabilių Dainos, Surinko Dr. J. Basanaviczius. Dviejos knygos, kiekviena - 75c.
Lietuviszkos pasakos apie sutveimą pasaulės, Dievą, velnią, aitvarus, kaukus nyksztokus, ragancs, vilkalokus, deives. milzinus, smakus ir t. t. surinko Dr. J. Basanaviczius. - 1.50
Viena d'ena be melo - 25c.
Vanagai ir toksai sapnas - 5c.
Izlių salą - 1.00
Darbininkų Balsas No. 5 - 15c.
Lietuviszka krestomatija - 50c.
Gegužinė szventė Lietuvoje 1902 5c.
Palangos Juzė - 25c.
Svietio pabaiga - 10c.
Lietuviszkos kalbos gramatika 40c.
Lietuviai Amerikoje - 1.00
Kaip sutaistyta žmogaus kunas 30c.
Vienas isz mūsų tur apsivesti 10c.
Velnias spąstuose - 10c.
Gyvenimo vaizdeliai - 15c.
Krilovo pasakos - 35c.
Graži dainų knygele - 15c.
Spėka ir Medega - 1.50
Kur mūsų iszganymas - 25c.

Didele krautuve IR KARUZIAMA

Kas nori gero tavyro gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas Joną Žukaucką
Plymouth, Pa.

Kur mūsų išganymas?

Kas geidžia pažinti savo tautos reikalus — teperskaito šią knygą (118 pusl.); kasztuoja 25 centus.

Adomas Mickevyczia.

Nauja knygutė su Mickevyczios paveikslu (40 pusl. skaitymo). Mickevyczia buvo didis poetas ir apgynėjas prispautųjų žmonių ir tautų. Pažinti jo gyvenimą, darbus ir rasztus — pridera kiekvienam lietuviui. Kasztuoja 15 centų.

Lietuviszka karczema

B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaučiai ne pamirškite atsilankyti o visados busitė užganėdinti.

TURTAS SALIUNINKAMS

Isz Havana ir Sumatra tabako, „mild“ ir „medium“, kvėpentį, puikiai ruskosi. Pirkite nuo saviszky. Ant pareikalvimo mes siuncziamė i visus Amerikos miestus savo kasztais.

Adresas:

NAUJOKAS CIGAR CO.

334 E. 55-th st. New York, N. Y.
Su Unijos lebelių lietuvių darbo.

M. SCHEINFELD,

pirmo skyriaus pardavėjas
CIGARU, PAPIROSU ir TABAKO,

Pypkių, Briezukų ir loszimui Kortų. Galiu susikalbėt lietuviszkai, lenkiskai ir rusiskai. Paeinu isz Kelmės miesto

S. W. Cor. 16 ir Ridge Ave.,

i: 816 South str.

PHILADELPHIA, PA.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertė tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

Skausma Galvos,

Skausma strėnu,

Skausmą kaulų,

Skausmą sprando,

Ir Traukulio

Tai nueikie in sztorą, pas savo tautietį ir pareikla lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerik EGIUTERRO No 1. prigėlbės kožname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, pripuolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbtas isz visokių augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27, (kaip tai sako syk po 27) ant svieto gereinės Trajankos nesiranda.

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl kožno žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekorium tarp mūsų tautos czionai Amerikoje. Teipogi yra dėl kožno žinoma, jog vienas geras aptiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarų, nežine pagalboj susirgusios žmonijos. Dėtoji jeigu kada jns Dievas teiktusi dšlpetėt kokia liga, tai tuojaus nusiudokite ani rodos pas jį.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI

111 Main st. arba Box 1109

PLYMOUTH, PA.

SERGANTIEMS

Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokius pasleptas ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plauzių, inkstu, pilvo, galvos skaudėjimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szievuma, sutulima, vezi, blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyziu ir tt. Praszalini gumba, gydau gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagalba geriausiu elektriszku prietaisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per keleta dienu. kraujo užnuodijimus, odos ligas, semens begima, zaizdas gerklėj ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriskumo, lytziu nusilpėjima ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir gvarantuoju pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszku. Gyvsidabrio nevartoju. Nuodugnis iszgzaminavimas ligonio ir jo iszgydymas — tai yra mano prideryste.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kamps Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkai atsilankyti, gali paraszyti laiszka; butinai reikalaujame paciento insitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klasos aptiekoje. Vaistus, chemiszkus daiktus, kvėpentį muila, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

M. ROSENBAUM

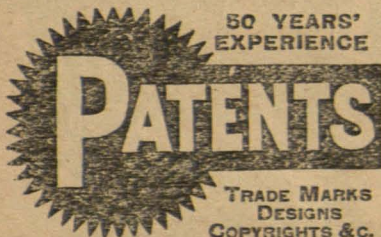
Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU i visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam piningus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Piningus priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newdealers. MUNN & Co. 36 Broadway, New York

HOTELIS

K. Strzeleckio,

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno skanaus aluczio, puikiai kvėpianczių Cigarų, ir reikale suteikia drangiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgist skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užeik

pas K. Strzelecki.

Palengvina

greitai jei tikros gyduolės vartojamos. Koznas vienas gali pasitaisyti greitai ir atsigriepiti nuo kosulio, szalezio ir kožno plauziu sugedimo.

Severos Balsamas del Plauziu.

Sutinimo, nuggedimo, skaudėjimo zanduose ar raumenise, saugėlos ir tt. greitai pagalbsti.

Severos Aliejus St. Gotard.

greitai ir lengvai vietinė pagalba nuo visokių skaudėjimų.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA. Severos gydūlės yra gautomos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Daugiaus kaip 150 laiszku nuo iszgydyty žmonių gauta laike paskutinių dviejų mėnesių.

Nesiusk piningu.

Daug žmonių serga ant poliucijos kuri pas'rodo laike miego arba prie nusizslapinimo, ir jeigu isz tos nesiugdys, ji neapleis žmogų kankinusi. Zmonės turinti tą ligą kenčia nemiga, galvos skaudėjima, pilvo užkietėjima arba netrovėjima, nerviszkumą, vidurių ir nugaros skaudėjima ir apsilypnėjima lytiszky kuno dalių. Jeigu tokiuos atsit'kimuose reikalauji pagalbos, nesiusk piningų, bet raszkyk pas mane įdėdamas marķę, o asz atsiusiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adrisuok:

John Wasel.

Box 657, Iron Mountain, V. Mich.

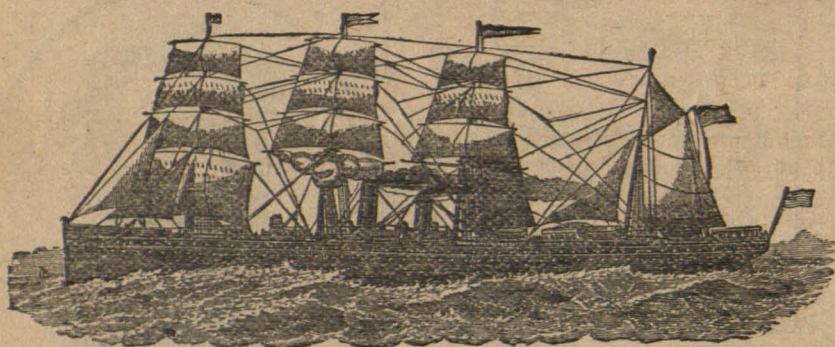
Lietuviu užeiga pas L. FREEDMANA

ant kampo Bainbridge ir S. 2nd str. Philadelphia, Pa.

Gerianse užeiga dėl Lietuvių, isz viso miesto. Prilaikę visokius gerimus kaipot alų, arleką ir vyną, podraug laikau visokius užkandzius ant stalo per vieš dieną. Prietam ant aukzto turiu grezų ruimą dėl svezių per ką galima laiką linksmai ir spakainai praleisti. Teipgi kiekvienam duodu prieteliszką rodą. Mano namas yra puikiai papuosztas isz viso miesto todėl nepamirszkite užeiti!

Teofel Dudas gaspadorius

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labai gerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siunčiu pinigų į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiunčiu pinigų į Lietuvą ir į kitus kraštus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, dėgtiną ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszėsiu nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
633 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sūdeta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorinikų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorinika mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine arba panaszims ligo ns, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmatszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztoja \$1 00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisi,sta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikcinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisius'a į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

- Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Scranton, Pa.
- Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.
- Sekretorius — T. Astramskas,
1229 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.
- Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.
- J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave.
Pittston, Pa.
- Kasos globėjai { K. Unika, 943 S 2nd. str.
Philadelphia, Pa.
- Uzveisdėtoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių
DAIGTŲ ūn gntee

GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

**Lietuviu užėiga,
pas S. Arbaczaucką,**

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriaus'a lietuviams užėiga isz viso miesto. Prilauku visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podraugei laikan užkandzius ant stalo per visą diena. Teipgi parduodu laivakortes ant gerianstų laivų ir už pigiaesią prekę Siunčiu pinigų į visas svieto dalis Lietuviai, atkeliaė isz kitų miestų, ras pas mane szirdingą primimą.

Lietuviu užėiga.

Geriausė užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilauku visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunčiu pinigų į visas dalis svieto. Parduodu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale.
Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

SPAUSTUVE

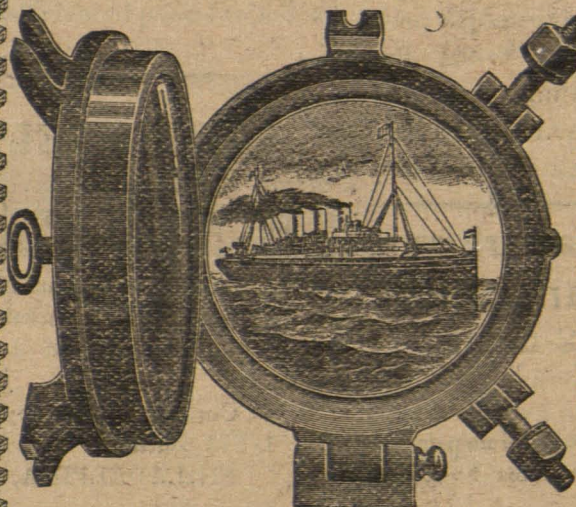
„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greičiausių laivų.

Siunčia pinigų

į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Norinti kad pinigai siunčiami į tėvynę neprazūtų ir kuo greičiausiai nueitų, tegul kreipiasi po sziumo antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkes Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszka iszdėrbima.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdėrbimais igijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

